

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXVIII.

ČÍSLO 4

APRÍL 2020

Srdcia si roztrhnite,

nie šaty.

Odovzdanosť

Ďalšia revolúcia - Farnosť počas pandémie - Zásah do života
Veriť i myslieť - Novéna odovzdanosti - Rapy pátra Michala

Sväté omše počas pandémie koronavírusu, marec 2020

Ďalšia revolúcia

Nedávno sme si pripomínali 30. výročie Nežnej revolúcie. Keď som si čítal všetky články pripomínajúce, čo všetko sa vtedy dialo, uvedomil som si, v akej náročnej situácii sa vtedy ocitli moji rodičia. Mali približne toľko rokov, čo ja teraz, dve malé deti a vôbec nevedeli, čo ich čaká. Úplná neistota. Nevedeli, ako bude o rok, a už vôbec nie o päť či desať rokov. Otec prišiel o prácu. Všetko sa menilo. Ostávalo im len dôverovať Bohu a snažiť sa zo všetkých síl plniť jeho vôľu. Nikdy predtým som si to tak neuvedomil, a ani im nepodakoval za to, že to statočne s Božou pomocou zvládli. V modlitbách som preto zvlášť ďakoval za to, že je mier, máme aspoň aké-také istoty, slobodu, nemáme núdzu o jedlo či bývanie.

nerátal nikto. Prirovnávajú ho k vojne. Určite bude udalosťou, ktorá naše životy zmení, no dnes ešte nevieme presne ako. Opäť dnes strácame istoty. Nevieime, čo bude o mesiac či o rok. Mnohí sa boja o prácu, o živobytie. V niečom mi to všetko pripomína pád komunizmu. Akoby tu bola ďalšia revolúcia. Chvala-bohu, vieme, čo v takýchto situáciách fungovalo v minulosti. Opäť bude najlepšie dôverovať Bohu a snažiť sa plniť jeho vôľu najlepšie ako vieme. Budme pri tom vnímaví a ohľaduplní. Všímajme si potreby blízkych.

Verím, že s Božou pomocou všetko zvládne tak, ako to zvládli naši predkovia po vojnách, v totalite i pri zásadných spoločenských zmenách.

Prešlo pár mesiacov a všetko je inak. Je tu koronavírus, s ktorým poriadne

Alojz Vlčko, šéfredaktor

Pod ochranou Najvyššieho

Žalm 91

Kto pod ochranou Najvyššieho prebýva a v tóni Všemohúceho sa zdržiava, povie Pánovi: „Ty si moje útočisko a pevnosť moja; v tebe mám dôveru, Bože môj.“

Ved' on sám ťa vyslobodí z osídel lovcov a zo zhubného moru.

Svojimi krídlami ťa zacloní a uchýliš sa pod jeho perute.

Jeho pravda je štítom a pancierom, nebudeš sa báť nočnej hrôzy,

ani šípu letiaceho vo dne,

ani moru, čo sa tmou zakráda,

ani náказы, čo pustoší na poludnie.

I keď po tvojom boku padnú tisíce

a desaťtisíce po tvojej pravici,

teba nezasiahne.

Budeš sa môcť dívať vlastnými očami

a uvidíš, ako sa odpláca hriešnikom.

Lebo tvojím útočiskom je Pán, za ochrancu si si zvolil Najvyššieho.

Nestihne ťa nijaké nešťastie

a k tvojmu stanu sa nepriblíži pohroma, lebo svojim anjelom dá príkaz o tebe, aby ťa strážili na všetkých tvojich cestách.

Na rukách ťa budú nosiť,

aby si si neuderil nohu o kameň.

Budeš si kráčať po vretenici a po zmiji,

leva i draka rozšliapeš.

Pretože sa ku mne pritúlil, vyslobodím ho, ujmem sa ho, lebo pozná moje meno.

Keď ku mne zavolá, ja ho vyslyším

a budem pri ňom v súžení, zachránim ho i oslávim.

Obdarím ho dlhým životom

a ukážem mu svoju spásu.

Veľká noc - dôležitosť Ježišovho zmŕtvychvstania

Pastiersky list Banskobystrickej diecézy

Drahí bratia a sestry, srdečne vás všetkých pozdravujem!

Prežívame mimoriadnu situáciu doma i vo svete vyvolanú veľkou epidémiou. Táto vážna situácia sa mení zo dňa na deň, z týždňa na týždeň a predstavuje istý obraz pozemskej nestálosti a pominuteľnosti. Prosím, skúsme práve v tejto neľahkej chvíli, nakoľko sa to len dá, obrátiť svoju pozornosť na veľkú nemeniteľnú pravdu a pevnú istotu kresťanov - na Pánovo zmŕtvychvstanie.

Dobre viete, že čím je človek zrelší a starší, tým radšej a častejšie spomína. Ja si rád spomínam na kňaza verbistu, pátra Emila, ktorý roky účinkoval v Trenčíne a bol veľmi dobrým obhajcom kresťanskej viery. Neraž som ho počul, ako úspešne oponoval viacerým rečníkom. Spomínam si, ako ho jeden mladý dôstojník armády konfrontoval s tvrdením, že kresťanstvo nie je ničím výnimočné, že na svete je veľa rôznych „ľudových povier“ a množstvo rôznych zakladateľov náboženstiev, tak nech s tým svojím Kristom dá pokoj.

Páter Emil sa ho napokon spýtal: „Prosím vás, a tí zakladatelia rôznych vier, o ktorých vy hovoríte, vstali z mŕtvych?“ „O tom neviem,“ povedal dôstojník. „A ja viem, že Ježiš Kristus slávne z mŕtvych vstal!“ dodal páter Emil.

Argumentácia spomínaného pátra Emila nie je nová, ona odzrkadľuje náuku apoštola národov sv. Pavla z Prvého listu Korint'anom: „Veď ak niet zmŕtvychvstania, nebol ani Kristus vzkriesený. Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera... Sme falošnými Božími svedkami... Lebo ak mŕtvi nevstávajú, nevstal ani Kristus. A keď Kristus nevstal, ... potom aj tí, čo zosnuli v Kristovi, sú stratení... Ale Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých. Lebo ako je skrze človeka smrť, tak je skrze človeka aj

zmŕtvychvstanie: Veď ako všetci umierajú v Adamovi, tak zasa všetci ožijú v Kristovi“ (por. 1 Kor 15, 13-22).

Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista bolo a navždy ostane kľúčovou udalosťou kresťanstva. Pán Boh vzkriesil Ježiša Krista z mŕtvych v nedeľu nadržanom, na tretí deň po jeho ukrižovaní a pochovaní (čo sa stalo v piatok). V živote kresťana a v kresťanskej teológii sú smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista najdôležitejšími udalosťami, ktoré sú pripomínané práve slávením Veľkej noci.

Texty Nového zákona neobsahujú žiadne priame opisy samotného momentu vzkriesenia. Ponúkajú však dva druhy opisov očitých svedkov: zjavenia Ježiša rôznym ľuďom a opisy prázdneho hrobu. Práve títo ľudia, ktorí videli zmŕtvychvstalého, sa potom stali na celý život vytrvalými svedkami zázračnej udalosti Kristovho vzkriesenia. Ich osobná zmena, ich nové životné zameranie práve na „toto svedectvo“ (por. Sk 1, 22; 10, 41), sa stalo - napriek veľkému prenasledovaniu - zmyslom ich života.

Dnes žijeme vo svete, ktorý si chce všetko zmyslovo overiť. Aj takémuto zmyšľaniu vyšiel Pán Boh v ústrety. Istým príkladom prelínania sa učenia o zmŕtvychvstaní s kresťanskými relikviami je Turínske plátno, zázračný obraz ľudského tela. Súčasné meno plátna je odvodené od talianskeho mesta Turín, kde je táto relikvia od roku 1578 starostlivo uchovávaná.

Nielen kresťanskí autori vyhlasujú, že telo, ktoré bolo do plátna zavinuté, nie je iba ľudské, ale je aj božské a že obraz na plátne bol zázračne vytvorený v momente vzkriesenia. Svätý pápež Pavol VI. tvrdil, že „plátno je nádherným dokumentom Ježišovho ukrižovania, smrti a zmŕtvychvstania, napísaného pre nás v listoch krvi“. Spišovateľ Antonio Cassanelli v knihe *The Holy Shroud* (Svätý závoj; z roku 2002) tvrdí, že

plátno je úmyselným božským záznamom o piatich stupňoch umučenia Krista Pána vytvorené v momente jeho vzkriesenia. Nedávno potvrdil tento pohľad aj plastický chirurg prof. Bernardo Hontanilla z kliniky Navarrskej univerzity (Španielsko), čo zverejnili aj naše Katolícke noviny (č. 9/2020 z 1.3.2020). Profesor Hontanilla tvrdí, že muž zavinutý v plátne robí pohyb osoby, „ktorá sa snaží vstať“. Profesor vie túto tézu aj vedecky doložiť.

Turínske plátno (tal. sacra sindone z gr. sindón - rubáš) je ľanová plachta rozmerov 4,36 × 1,1 m, vážiaca 2,5 kg. Na plátne sa nachádzajú doposiaľ vedecky nevysvetliteľný obraz - odtlačky a škvrny. Podľa tradície ide o ľanové plátno, do ktorého Jozef z Arimatey a Nikodém zabalili telo umučeného Ježiša Krista krátko po tom, ako ho zložili z kríža (por. Jn 19, 38n).

Obojstranné škvrny na plátne (spredú i zozadu) sú tajomný odtlačok tváre a tela mŕtveho muža s ranami po bičovaní; na rukách i nohách má rany po ukrižovaní. Charakteristika a umiestnenie rán presne zodpovedá opisom z evanjelií. Plátno je utkané z ľanovej priadze dobrej kvality; použitý je vzácny jedličkový steh tri na jeden, ktorý bol veľmi drahý (ved' plátno kúpil bohatý človek Jozef z Arimatey, por. Mt 27, 57-59). Starobylosť plátna je viacnásobne doložená, jednak početnými peľovými zrnkami, ktoré sa vyskytovali pred 2000 rokmi len v Palestíne; ďalej stopami po indickej

bavlně, ktorá ostala po predchádzajúcej práci na krosnách (túto bavlnu v stredovekej Európe nepoznali); ako aj jedinečným odtlačkom mince leptónu na pravom oku muža, ktorý sarazil v rokoch 29 - 30 po Kr. Vtedy bol u Židov zvyk klásť zomrelým na oči mince. Fakt, že odtlačok mince leptónu na pravom oku je aj s chyborazbou z roku 29, takmer úplne vylučuje nejaký stredoveký podvod, lebo táto emisia chybných mincí bola veľmi vzácna a dlho v Európe nepoznaná.

Skúmanie plátna uhlíkovou metódou v roku 1988 bolo, žiaľ, vedecky nedôsledné a tendenčne zmanipulované, čo v rokoch 2000 a 2002 potvrdili nezávislé vedecké tímy. Preto podnes sú pôvod látky a jej nevysvetliteľný obraz predmetom intenzívnych debát teológov, historikov a iných výskumníkov.

Aj keď pre niekoho môže byť Turínske plátno „smerovníkom k Ježišovmu zmŕtvychvstaniu“, tradícia Cirkvi kladie väčší dôraz na „svedkov“ (por. Sk 1, 22; 10, 41). Podľa cirkevnej tradície každé osobné zasvätenie sa Ježišovi je dôkazom, že Ježiš žije. Každý nový krst a každé sviatostné rozhrášenie „v mene Ježiša Krista“ je dôkazom, že Ježiš žije. Toto, Cirkev a jej dejiny, hoci neraz plné ľudských slabostí a zlyhaní, sú navždy a pevne oporou našej viery, por. 1 Tim 3, 15: „Cirkev živého Boha je stĺp a opora pravdy.“

Drahí bratia a sestry, pridajme sa k veľkým svedkom Kristovho zmŕtvychvstania aj my, najmä v tejto neľahkej spoločensko-zdravotnej situácii, a to verným prežívaním našej viery - doma a všade, kde sa nachádzame. Dostali sme dar Božieho svetla, žíme v ňom! Vinšujem vám pokojnú a milostiplnú Veľkú noc! Nech sme všetci motivovaní veľkonočnou nádejou na definitívne a šťastné stretnutie sa so zmŕtvychvstalým Kristom. On je naša istota a pravý zmysel i cieľ nášho života.

Všetkých vás zo srdca žehnám!
Mons. Marián Chovanec, biskup

Život vo farnosti v čase pandémie

Z dôvodu šírenia koronavírusu prežívame aj v našej farnosti zvlášť intenzívne obdobie pôstu. Po zakázaní slúženia verejných bohoslužieb 10. marca 2020 slávia naši kňazi sväté omše len v súkromí. Veriaci sa k nim pridávajú sprostredkovane, prostredníctvom médií.

Sväté omše a prijatie Eucharistie

Viaceri veriaci využívajú možnosti, ktoré ponúkajú kresťanské rádia či televízie. Ponuka je široká, spomenúť môžeme aspoň všeobecne dostupnú možnosť sledovať sv. omše prostredníctvom TV LUX (vo všedné dni o 7:00, 12:00 a 18:30; v sobotu o 7:00 a 18:30; v nedeľu o 10:00 a 18:30) či počúvať cez Rádio Lumen (každý deň o 8:30 a 18:00).

Keďže možnosť pristúpiť k Eucharistii je taktiež obmedzená, odporúča sa veriacim prijať ju duchovne. V čase, keď nemáme možnosť reálne sa spojiť s prítomnosťou Ježiša Krista v Eucharistii, práve prostredníctvom duchovného prijímania (ktoré je vždy súčasťou aj toho reálneho) získavame ovocie a úžitok sviatosti Eucharistie - Božiu milosť a Kristovu prítomnosť v našej duši.

Možnosť pomodliť sa a prijať sviatosť zmierenia

Chrám v našej farnosti nezostali zatvorené, ponúkajú možnosť individuálnej modlitby, ale len súkromnej, v snahe zabrániť nežiaducemu zhromažďovaniu. Sviatosť zmierenia je možné prijať, ale za dodržania prísnych hygienických predpisov. Je žiaduce, aby veriaci pri prípadnom čakaní udržiavali od seba odstup minimálne 2 m a mali rúško, nezhrmažďovali sa vo veľkých počtoch a aj v tých menších sa snažili rozptýliť po celom priestore kostola. Princíp nevychádzať zbytočne z domu je však aj v týchto chvíľach kľúčový. Každý veriaci má v tejto mimoriadnej situácii možnosť opakovane si vzbudzovať dokonalú lútosť s pevným rozhodnutím vyspovedať sa pri najbližšej príležitosti, keď nebezpečenstvo nákazy pomíne.

Odpustky

Svätý Otec pri tejto príležitosti povolil udeliť aj úplné odpustky v nasledujúcich prípadoch:

1. Veriacim postihnutým koronavírusom, z nariadenia zdravotníckej autority daným do režimu karantény v nemocniciach alebo vo vlastných bytoch, ak sa zrieknu pripútania k akémukoľvek hriechu a duchovne pripoja prostredníctvom komunikačných prostriedkov k sláveniu svätej omše, modlitbe svätého ruženca, k nábožnému sláveniu krížovej cesty alebo iným formám pobožností, alebo keď sa pomodlia aspoň Verím v Boha, Otče náš a pobožne budú vzývať Preblahosladenú Pannu Máriu, obetujúc túto skúšku v duchu viery v Boha a lásky k blížnym, s úmyslom splniť náležité podmienky (sviatostnú spoveď, sväté prijímanie a modlitbu na úmysel Svätého Otca) hneď, ako to bude možné.

2. Zdravotnícki pracovníci, rodinní príslušníci a tí, čo nasledujú príklad Milosrdného Samaritána, keď sa vystavujú riziku nákazy, pomáhajú chorým na koronavírus podľa slov božského Vykupiteľa: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov“ (Jn 15, 13), získavajú tento dar úplných odpustkov za rovnakých podmienok ako v bode 1.

3. Veriaci, ktorí obetujú návštevu Najsvätejšej Sviatosti, eucharistickú adoráciu alebo aspoň polhodinové čítanie Svätého písma či modlitbu svätého ruženca, alebo vykonanie krížovej cesty, alebo modlitbu Korunky Božieho milosrdenstva za to, aby od Boha vyprosili skončenie epidémie, ako aj úľavu pre tých, čo sú

ňou postihnutí a večnú spásu pre tých, ktorých si Pán povolal k sebe.

4. Veriacim, ktorí nemajú možnosť prijať sviatosť pomazania chorých a viatikum, zverujúc Božiemu milosrdenstvu všetkých a každého jednotlivo na základe spoločenstva svätých a udeľuje veriacim **v hodine smrti úplné odpustky**, ak sú náležite disponovaní a pravidelne počas života sa modlili nejakú modlitbu (v tomto prípade Cirkev nahrádza zvyčajné tri požadované podmienky). Pre dosiahnutie týchto odpustkov sa odporúča použiť kríž s ukrižovaným Kristom alebo jednoduchý kríž.

Jednota Cirkvi

Cirkev sa v tomto náročnom čase zhromažďuje i iným ako fyzickým spôsobom. V stredu 25. marca 2020 o 12:00 sa pápež František prostredníctvom televízneho prenosu spojil s kresťanmi celého sveta a pomodlili sa spolu Otče náš. V piatok 27. marca 2020 o 18:00 hod. zas udelil mimoriadne požehnanie Urbi et Orbi.

Kňazi začínajú hľadať spôsoby, ako sa spájať s veriacimi i počas slúženia súkromných svätých omší. Rehoľa piaristov na Slovensku prostredníctvom facebooku streamuje napríklad v nedeľu o 11:00 hod. detské sväté omše s pátrom Jánom Hríbom SchP.

Na Veľký piatok sa plánuje priamy prenos krížovej cesty „Kňazi sa modlia za Prievidzu“ z piaristického kostola. Zúčastnia sa na nej zástupcovia všetkých troch hlavných prievidzských kostolov - Filip Gulai (kaplán Prievidza - Zapotôčky), Dominik Kučera (kaplán Prievidza - mesto) a páter Michal Paluch SchP. Link na sledovanie bude zverejnený na webovej stránke www.piaristi.sk. Krížová cesta sa začne o 10:00 hod.

Veríme, že sa podarí zrealizovať aj prenosy z veľkonočného trojdnia, ktoré by mali byť takisto z piaristického kostola.

Rok Božieho slova

Zvlášť prozreteľne vyznieva v tomto ob-

Intronizácia Svätého písma

dobí vyhlásenie Roku Božieho slova. Božie slovo totiž zvyčajne doma máme a v ňom je Boh taktiež prítomný medzi nami. Kňaz Peter Repa v handlovskej farnosti odporúča v tomto čase sústrediť sa najmä naň a to viacerými spôsobmi:

1. Dať Božiemu slovu v našich domácnostiach osobitné miesto (napríklad si vytvoriť modlitbový kútik).
2. Každý deň si nájsť čas na čítanie Božieho slova - či už ako jednotlivci, alebo ako rodina -, spoločne nad ním uvažovať, rozjímať, rozprávať sa o tom, čím nás oslovilo, prípadne sa niektoré verše učiť naspamäť.
3. Realizovať nejaký plán čítania Božieho slova (v tom môže pomôcť aplikácia Biblia YouVersion).

Ovocím tohto čítania bude isto naplnenie nádejou, dôverou a pokojom, lebo Boh nám aj prostredníctvom svojho slova neustále dáva uistenia, že je s nami po všetky dni nášho života.

Hoci sa pravdepodobne ešte dlhší čas nebudeme môcť vrátiť k bežnému životu farnosti, spájajme sa v nej aspoň duchovne. Modlime sa za naše mesto, našich kňazov, rehoľné sestry i nás samotných, aby sme z tohto času vyšli posilnení vo viere a možno i s väčšou úctou k tomu všetkému, čo bolo doteraz pre nás samozrejmosťou. Všetky ďalšie prípadné aktuality budú zverejňované na webovej stránke farnosti (www.farapd.sk) či na webovej stránke rehole piaristov (www.piaristi.sk).

Pripravila: Petra Humajová

Foto: Peter Repa

Ako koronavírus zasiahol do vášho života / služby? Akým spôsobom sa ju snažíte v týchto podmienkach realizovať?

Libor Straka:

„Správa, že na Slovensku sa nebudú môcť slúžiť verejné bohoslužby, ma zasiahla na duchovných cvičeniach v Badíne. Téma, ktorú si náš exercitátor (duchovný sprievodca cvičeniami) vybral, bola Velkonočné trojdnie. Na začiatku duchovných cvičení sme však netušili, že sviatky Veľkej noci budeme sláviť za zatvorenými dverami. Na ich konci to už vyzeralo všelijako. No a dnes vieme, že sviatky Veľkej noci budú pre nás všetkých iné ako po minulé roky. Máme teda možnosť prežiť ich viac vnútorne. Na duchovných cvičeniach som mal možnosť počuť aj túto myšlienku: Zázrak prechodu Izraelitov utekajúcich cez Červené more nespočíva v ustupujúcej vode, ale spočíva v človeku, ktorý sa pred ňou nezastavil, vošiel a vyšiel. To je pascha - prechod. Preto želám všetkým čitateľom, aby verili, že Boh nás posilňuje v každej ťažkosti, v každej bolesti a sprevádza nás aj týmito zvláštnymi dňami; vyvádza nás na brehy života.“

Marek Sabol:

„Pred niekoľkými rokmi som sa rozprával s kňazom, ktorý začal ako jeden z prvých pracovať vo vojsku ako duchovný. Spomínal, že v kasárňach, kde pôsobil, rozvešal oznamy o slávení sv. omše a čakal v kaplnke. Prvý deň nikto! Druhý deň, tretí... piaty, desiaty... a nikto. Každý deň slávil sv. omšu sám. Išiel sa prejsť po kasárňach a skontrolovať, či niekto neodstránil oznamy o službe-

ní sv. omše. Všetko bolo na mieste. Asi až po mesiaci prišli na svätú omšu prví ľudia. Kňaz ju však i napriek tomu aj v predchádzajúcom období slúžil každý deň, hoci bol sám. Uvedomoval si, že ‚hodnota‘ omše je nekonečná bez ohľadu na to, či je tam prítomných 500 000 ľudí alebo 500 a či 20, alebo je len kňaz sám niekde v súkromí. Práve toto si teraz viac a častejšie uvedomujem; že hodnota a účinok sv. omše má vždy nekonečnú hodnotu. A vždy je sprítomnením Kristovej obety za mňa, za teba, celý svet. Aj toto je čas, ktorý nám bol daný, aby sme tohoročné pôstne obdobie prežili trochu inak. A uskutočňujú sa odporúčania a výzvy sv. Cirkvi: v nedeľu zatvoriť obchody, zrieknuť sa hlučnej zábavy, venovať viac času rodine, blízkym, Bohu, modlitbe, almužne, spolupatričnosti, vážiť si prácu druhých... Využijeme túto ponuku? Poučíme sa? Verím, že áno.“

Domínik Kučera:

„Myslím si, že táto pandémia ovplyvnila všetkých. Možno to vyznie tvrdo, ale s odstupom času by som povedal, že je to pre nás dar. Smútim za všetkými zomrelými, chorými, tými, čo nemôžu prístupovať k Eucharistii, cítim s týmito všetkými. No povedzme si na rovinu - nevedeli sme sa zastaviť, kým neprišla pohroma. Všetci hovoríme o tomto víruse ako o veľkom zle a to aj je. Ale čo sa dialo doteraz? Rodiny sa rozpadávali, lebo rodičia od rána do večera pracovali; nekomunikovali sme spolu, lebo sme boli rozlezení po obchodoch, ktoré sa nám stali bohmi, pre ktoré sme žili. Teraz sme sa zastavili, utišili a mnohé rodiny sú pohromade. Konečne môžu spolu tráviť čas, rozprávať sa. To

sa stalo aj v mojom živote. Mal som veľa povinností, veľa vecí som nestíhal. Teraz som sa zastavil a uvedomil som si, ako mi chýbal rozhovor s Bohom - viac rozhovoru, viac modlitby, viac čítania duchovnej literatúry. Zároveň spoznávam výdobytky modernej techniky, keď sa spájam s mojimi spolubratmi cez videohovory. Je pôst a aj v tomto náročnom období môžeme ďakovať Bohu, že nám dal dar zastaviť sa a zamyslieť sa nad našimi vzťahmi, životmi a hodnotami.“

P. Juraj Ďurnek SchP:

„Vnímam tento čas ako príležitosť prehĺbiť svoj vzťah s Pánom. Ale je to aj čas náročný na presunutie celej práce s našimi piaristickými školami,

kolégiami, pátrami, našimi žiakmi a rodičmi do virtuálneho priestoru. Využívam túto dobu aj na duchovné aktivity. Veľmi mi chýba osobný kontakt s ľuďmi pri verejných svätých omšiach, ale verím, že Pán nám pomôže a tento stav nebude trvať dlho.“

P. Ján Hríb SchP:

„Ja osobne som bol na koronavírus predpripravený, pretože práve v tých dňoch, keď rozbiehal svoje pôsobenie v našej krajine, som už bol

- z iných dôvodov - v zdravotnej karanténe. Takže vlastne v nej stále pokračujem. A myslím si, že postupne sa v týchto podmienkach zo mňa začína stávať kontemplatívny mních. Omnoho viac času venujem Bohu. Zároveň sa snažím, aby som tie milosti, ktoré mi dobrý Boh dáva a ja ich možno až tak nevidím, posúval ďalej na tých, ktorých nám Boh zveril a ktorým sa

nemôžeme venovať tak ako doteraz. On nemá problém so žiadnymi našimi životnými podmienkami. Stále sa modlím za to, aby som pochopil, čo odo mňa aj v tejto ťažkej situácii Boh očakáva. A robí to tak, samozrejme, celá komunita piaristov, v ktorej sa práve nachádzam.“

Jozef Durkot:

„Bude to znieť paradoxne, no kríza okolo koronavírusu mi ukázala viac to, čo má byť zdrojom pokoja v živote. Samozrejme, triasla so mnou, hlavne

skrze strach o mojich blízkych. Vždy trasie, keď sa na ňu pozerám. Ale keď obrátim svoj zrak na Krista, príde pokoj. Nie taký naivný pokoj, ale pokoj, aký ma mať každý kresťan - pokoj z viery v Krista, lebo „On smrťou smrť premohol“. Uvedomil som si zároveň ale aj bolesť zo svojej slabej viery a bolesť za ľudí, ktorí Krista odmietajú, ktorí sa topia v tejto panike - jedni v strachu, iní vo viere v svoje sily, a sú dokonca aj takí, ktorí si za svojho boha stanovili nejakú neurčitú prírodu a dokonca sa tešia, že „ved' to zmenší populáciu, príroda si vydýchne“. Čím viac človek vidí takého postoje ľudí, tým väčšia bolesť ho musí preťať. A to je dôvod na slzy; nie pominuteľný svet, no duše idúce do zatratenia a v prvom rade naša vlastná duša. Liturgie počas karantény som slúžil sám, súkromne, ale o to viac hlbšie som vo svojom srdci prinášal k oltáru všetkých, ktorí po Eucharistii túžia, ale nemohli ju prijať.

Tento stav, táto kríza tlačí človeka k zemi, no kto je z Neba, zem nad ním už nevíťazí. „Smrť, kde je tvoj osten? Peklo, kde je tvoje víťazstvo? Kristus vstal z mŕtvych a ty si porazené,“ povzbudíme sa týmito slovami sv. Jána Zlatoústeho.“

-red-

Charita funguje v núdzovom režime

Vzhľadom na situáciu, ktorá nám momentálne neumožňuje žiť ako doposiaľ, sa aj Charita - dom sv. Vincenta v Prievidzi mu-

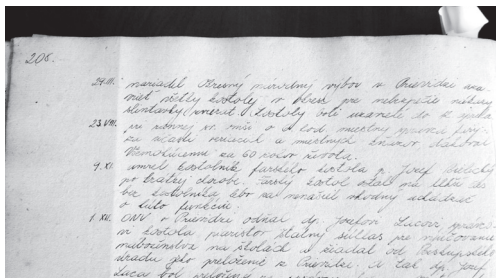
sela prispôbiť ťažším podmienkam, aby mohla fungovať. Dodržiavanie hygienických návykov bolo potrebné zdvojnásobiť. Po opatreniach, ktoré bolo nutné spraviť, dostávajú bezprístrešní iba polievku, za ktorú si neplatia. Jedla vonku. Takto ľudia v núdzi aspoň nezostanú hladní. Situácia sa však každý deň mení, môžu nastať ešte aj iné obmedzenia. Hoci sú dosť radikálne, s Božou pomocou sa dá všetko zvládnuť. Hlavne budme zdraví!

Text: Dagmara Pavlove

Foto: Mária Melicherčíková

Nie po prvý raz

Vedeli ste o tom, že kostoly v našom meste nie sú zatvorené po prvý raz? Pán kaplán Dominik Kučera našiel vo farskej kronike záznam o udalosti, na ktorú si starší ľudia ešte isto dobre spomínajú - na uzatvorenie kostolov 29. marca 1973 z dôvodu slintavky.

V kronike sa o tom doslova píše: „29. III. nariadil Okresný národný výbor v Prievidzi uzavrieť všetky kostoly v okrese pre nebezpečie nákazy slintavky zvierat. Kostoly boli uzavreté do 12. apríla.“ Nuž, zdá sa, že vtedy toto nebezpečenstvo pominulo pomerne rýchlo. My sa verejne slúžených svätých omši pravdepodobne nebudeme môcť zúčastniť oveľa dlhší čas... -ph-

Deň otvorených dverí

V piatok 21. februára 2020 ešte Piaristická spojená škola Františka Hanáka v Prievidzi stihla otvoriť svoje dvere dokorán. Zaujímavci si mohli pozrieť vyučovanie i zaujímavé aktivity vo všetkých zložkách školy - materskej, základnej, strednej odbornej školy a takisto i na osemročnom a štvorročnom gymnáziu.

Domáce vyučovanie

Po jarných prázdninách pobudli žiaci v škole len krátko. Kvôli nebezpečenstvu šírenia koronavírusu zostali od utorka 10. marca doma študenti gymnázia a strednej odbornej školy, od piatka 13. marca už všetci žiaci školy. Vyučovanie prebieha až do odvolania dištančnou formou.

Pripravila: Petra Humajová, foto: archív školy a študentov

Adopcia detí z Afriky

Naša farnosť má adoptované 3 deti z Afriky prostredníctvom OZ Dobrota pre Afriku. Mnohých z vás, ktorí pravidelne finančne prispievate na podporu týchto detí, zaujíma, ako projekt prebieha.

Yai Samuel

Gertrude Falamata

Wilson Gadafi

Život v rozvojových krajinách Afriky

V týchto krajinách chodí pravidelne do školy len časť detí školského veku. Chudoba ako základný problém spoločnosti spôsobuje nielen nedostupnosť vzdelania, ale aj zlý zdravotný stav obyvateľstva v dôsledku chronickej podvýživy. V krajinách, kde neexistuje zdravotné či sociálne poistenie, sú pre najchudobnejšie rodiny veľmi ťažké podmienky na prežitie. A ak aj rodina má nejaký príjem, často jej nezostávajú prostriedky na zaplatenie školného pre deti.

Vzdelanie je prvým krokom na ceste k lepšej budúcnosti pre celú rodinu, pretože ak aspoň jedno z detí získa kvalifikáciu pre určitý druh povolania, môže sa zamestnať a finančne pomáhať svojej rodine.

Na čo sú projekty určené

Cieľom projektov Deti sv. Filomény a Deti sv. Bakhity (predtým Podpora vzdelávania chudobných detí) je sprostredkovať vzdelanie deťom, pochádzajúcim z najchudobnejších podmienok, najmä sirotám a polosirotám z Južného Sudánu a Stredoafrickej republiky. Darca posiela finančnú čiastku na konkrétne dieťa, ktorému sa hradí školné, školské pomôcky a učebnice, uniforma a v niektorých prípadoch aj obed. Dieťa má tak zabezpečené aspoň minimum životných podmienok, aké majú ostatné deti vo svete. Ročný príspevok na jedno dieťa je 180 €.

Kto sa môže stať darcom?

Darcom - adoptívnym rodičom sa môže stať ktokoľvek, kto by rád umožnil chudobným deťom získať vzdelanie. Dieťa si môžu adoptovať jednotlivci, rodiny, študenti, skupiny a spoločenstvá ľudí, farnosti, školy, triedy, firemné kolektívy, obce a pod. Adoptívni rodičia dostávajú raz ročne správu o tom, ako sa ich dieťaťu darí - kópiu vysvedčenia, list alebo namaľovaný obrázok od dieťaťa.

Ako sa zapojiť do podpory detí v Afrike

Ak ste sa rozhodli pripojiť k podpore detí z Afriky v rámci našej farnosti, môžete prispieť ľubovoľnou finančnou čiastkou (odovzdajte ju v sakristii farského kostola v obálke s označením Misie - deti z Afriky). Ak by ste si chceli adoptovať jedno dieťa samostatne, môžete tak urobiť prostredníctvom Klubu priateľov misií alebo kontaktujte koordinátora projektu v OZ Dobrota pre Afriku. Poštou vám pošlú darovaciu zmluvu s potrebnými údajmi, Certifikát o adopcii, stručný životopis dieťaťa a jeho fotku. Prihlasovanie do projektu je možné kedykoľvek v priebehu roka.

Viac informácií na www.dobrotapreafriku.sk

Pripravila: Elena Cagaňová, členka Klubu priateľov misií

Adoptujte si duše umierajúcich

Írsky katolícky kňaz Philip Kemmy, inšpirovaný správami, že v dôsledku vážnych karanténnych obmedzení ľudia, ktorí podľahnú koronavírusu v Taliansku, zomierajú oddelene od rodiny a priateľov, vyzval veriacich, aby sa každodenne „*duchovne umiestňovali vedľa jedného z trpiacich nešťastných mužov a žien, ktorí zomierajú sami v nemocniciach po celom svete kvôli tomuto vírusu*“.

Rodiny umierajúcich sa nemôžu rozlúčiť, držať za ruky svojich blízkych alebo sa s nimi modliť, pretože každý je v karanténe. A tak tisíce umierajú sami - úplne sami - a v posledných hodinách sa boja.

Návrh, ktorý priniesol o. Philip Kemmy, hovorí o tom, aby sme sa každý deň zaväzovali

modliť sa Korunku Božieho milosrdenstva s veľmi špecifickým úmyslom. Inšpirovaný scénou v Denníku sv. Faustíny, v ktorej Pán sestru Faustínu duchovne preniesol, aby sa modlila Korunku Božieho milosrdenstva pri posteli umierajúceho muža, ktorého nepoznala, povzbudzuje aj nás: „Rád by som navrhol, aby sme sa zaviazali modliť každý deň za Božie milosrdenstvo, aby sme sa duchovne postavili

vedľa jedného z biednych, nešťastných mužov a žien, ktorí zomierajú sami v nemocniciach po celom svete kvôli tomuto vírusu, z ktorých niektorí možno nie sú duchovne dobre pripravení pre ich pozemský koniec. Keby sme sa Korunku modlili ako rodiny, potom by bolo niekoľko umierajúcich osôb duchovne adoptovaných jednou modlitbou Korunky. Keď sa modlíme za umierajúcich Korunku, prosíme Ježiša, aby ich v konečných hodinách obklopil svojou milosrdnou láskou a poskytol im potrebnú nádej z jeho útechy pred tým, ako opustia svoj život. Bol by to skvelý akt milosrdenstva a lásky k tým, ktorí sa stali obeťami tohto vírusu a ktorí sa blížia ku koncu.

Zvážte účasť na tomto projekte. Nie je potrebné sa k ničomu prihlásiť. Je to jednoduché hnutie, ktoré, prosím o to Boha, prinesie ohromné ovocie pre duše, za ktoré sa modlíme.“

Prevzaté z Modlitba.sk

Štyri druhy liturgii

Veľkopôstne obdobie je u gréckokatolíkov zaujímavé aj jedným detailom, ktorý si nie vždy ani my, gréckokatolíci, uvedomíme. Je to obdobie, keď sa v našej cirkvi slávia tri rôzne druhy liturgii, na ktorých veriaci prijíma Eucharistiu. Prekvapivé? Zo štyroch liturgii, ktoré praktizuje naša byzantská tradícia, sa tri pravidelne slúžia v pôste - liturgia sv. Jána Zlatoústeho, liturgia sv. Bazila Veľkého a liturgia vopred posvätených darov.

A tak je tu výborná príležitosť povedať si niečo viac o týchto našich liturgiách. Začnime chronologicky:

Liturgia sv. Jakuba - jej autorstvo sa pripisuje sv. Jakubovi, prvému patriarchovi Je-

ruzalema, Pánovmu bratovi podľa tela. Jej vznik sa teda datuje do 1. storočia. V našej tradícii sa táto liturgia slávi len veľmi výnimočne a to len na sviatok sv. Jakuba 23. októbra a nie všade. Je to skôr taká nádherná rarita. Ale odporúčam každému

zažiť slávenie Eucharistie tak, ako ju slávi la najskoršia cirkev Jeruzalema.

Liturgia sv. Bazila Veľkého - jej autorstvo sa pripisuje sv. Bazilovi Veľkému, datuje sa do 4. storočia. Liturgia sa vyznačuje nádhernými modlitbami kňaza a zároveň aj dlhšími nápevmi veriacich. Modlitba Bazilovej anafory (modlitby Premenenia) patrí medzi najkrajšie modlitby kresťanstva. Tradícia ukladá slúžiť túto liturgiu každú nedeľu počas veľkopôstneho obdobia a tak tiež aj v iné dni (napr. sviatkov Narodenia Pána 24.12. večer, sviatkov sv. Bazila Veľkého 1.1., sviatkov Premenenia Pána 6.1.).

Liturgia sv. Jána Zlatoústeho - podľa názvu nie je ťažké prísť na to, kto je jej autorom. Jej vznik sa datuje do 5. storočia. No časti tejto liturgie boli známe ešte pred pôsobením sv. Jána Zlatoústeho. Sv. Ján Zlatoústý vychádzal z liturgie sv. Bazila Veľkého, napr. upravil a skrátil anaforu. Táto liturgia je u gréckokatolíkov najrozšírenejšia a ak ste niekedy boli „u nás“ na liturgii, tak pravdepodobne na tejto.

Spoločnou charakteristikou týchto liturgii je slávnostný charakter, ktorý bol príznačný pre skoro-kresťanské chápanie Eucharistickej slávnosti. Nie je tam miesto na „ticho“ lebo tam sme účastní večnej nebeskej oslavy, kedy „*my cherubínov tajomne predstavujeme*“. Sú sprítomnením veľkonočného víťazstva Krista, vzkriesenia, nového Jeruzalema, prítomnosti Kráľa, Prvorodeného z mŕtvych.

No veľkopôstne obdobie je iné, je v kontraste s touto radosťou. Kresťan v tomto období je na ceste späť do otcovského domu z vyhnanstva po spáchaní hriechu - dedičného aj osobného. Hľadá na vlastnú ľudskú slabosť a úbohosť, na vyhnanie z raja. Je to čas kajúcnosti, ešte len čakáme na Vykupiteľa. Preto vo veľkopôstnom období východná tradícia opúšťa od slávania liturgii sv. Jána Zlatoústeho alebo sv. Bazila Veľkého počas týždňa okrem sobôt

a nedeľí (sobota ako deň odpočinku Stvoriteľa a nedeľa ako deň nového stvorenia - Kristovho vzkriesenia). No veriaci nezostávajú počas týždňa bez Eucharistie.

Liturgia vopred posvätených darov (VPD)

- a tu prichádzame k špeciálnej „pôstnej“ liturgii - Liturgii vopred posvätených darov. Túto liturgiu dal pre západnú cirkev do povedomia sv. Gregor Veľký (rímsky pápež), ktorý žil nejaký čas v Konštantinopole a ktorému sa aj pripisuje jej autorstvo. No liturgia vopred posvätených darov bola známa na Východe ešte pred pôsobením sv. Gregora - už v 8. storočí. Aj preto táto liturgia nebola nikdy pomenovaná podľa sv. Gregora tak, ako sú pomenované ostatné spomenuté liturgie.

Na tejto liturgii sa neuskutočňuje premena chleba a vína na Telo a Krv Krista. Veriaci prijímajú Eucharistiu premenenú na predchádzajúcej liturgii sv. Jána Zlatoústeho alebo sv. Bazila Veľkého. Z toho ten názov - „vopred posvätených darov“. Prakticky - prijíma sa Eucharistia z nedeľnejšej bohoslužby. Liturgia vopred posvätených darov je plná poklón, pomalých spevov a kajúcich prosieb a mala by sa slúžiť výhradne večer, lebo je to vlastne obohatená večerná modlitba, tzv. Večiereň (vešpery v latinskom obrade).

Jozef Durkot, farár gréckokatolíckej farnosti
Foto: Jana Mašlejová

... so sestrou M. Xavériou Mikulovou FDC

Odovzdávame sa Bohu i v tejto situácii

Čo by pred pár týždňami ešte nikto nečakal, stalo sa realitou. Kvôli šíreniu koronavírusu museli zo svojich každodenných aktivít či služby upustiť mnohí ľudia. I rehoľné sestry pôsobiace v našom meste, mariánky, zostali „doma“ za múrmi ich kláštora. O tom, ako túto situáciu prežívajú a ako v nej vnímajú pôsobenie Boha, sme sa porozprávali s jednou z nich, sestrou M. Xavériou Mikulovou FDC.

▪ **Koronavírus zasiahol do všetkých sfér nášho života - to, čo bolo bežné, je zrazu nemožné. Ako sa dotkol vašej komunity?**

V prvom rade sa nás dotkol tým, že nemôžeme ísť von, pôsobiť v školách, byť so svojimi žiakmi, kolegami a vôbec byť s ľuďmi vo farnosti. Veľmi myslíme na zomierajúcich, na ľudí, ktorí sú sami, modlíme sa za nich v každej modlitbe breviára, na sv. omši, vždy sú nám blízki, hoci ich nepoznáme. Modlitbou podporujeme naše i vaše rodiny tu v Prievdzi, aj na celom drahom Slovensku, našich známych, priateľov, pamätáme na našich lekárov, zdravotný personál, ktorý bojuje v prvej línii. Okrem toho, samozrejme, denne online učíme našich žiakov a študentov, vyrábame materiál k ich náuke cez internet, sme nablízko všetkým, ktorí nám volajú, píšú, potrebujú duchovnú pomoc, potechu.

Pri adorácii Najsvätejšieho Spasiteľa prosíme o zastavenie tejto epidémie na celom svete, modlíme sa zvlášť za naše spolusestry tu i v zahraničí, v Taliansku, kde máme generalát a vieme, že v Taliansku zatvorili celú jednu komunitu sester

(40 ľudí), ktoré sa nakazili koronavírusom. V Chorvátsku máme tiež sestry, ktoré pocítili ničivé zemetrasenie.

Omnoho bližšie je nám každý človek, či ho poznáme, alebo nepoznáme. Dnes viac ako inokedy sme si vedomé slov: „*Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.*“ (1 Jn 4, 7 - 8)

▪ **Čo je teraz prioritou vášho každodenného života?**

Prioritou každodenného nášho života je vždy svätá omša a modlitba. Sme veľmi vdáčné, že máme svätú omšu v našej kaplnke. Boh je tak blízko... Posielame ho aj k vám, do vašich rodín s útechou, posilou a novou nádejou, s tou nádejou, ktorú pocítujeme novú a novú v každe veľkonočné ráno. S touto nádejou prosíme aj v tento svätopôstny čas, aby nás Pán neopúšťal, aby dával svoj uzdravujúci balzam na srdce, dušu a rany každého človeka, na naše vzťahy, v ktorých žijeme, aby sme si navzájom dokázali

odpúšťať, vedeli si porozumieť, vedeli pokorne prijať svoje každodenné starosti i radosti.

▪ **Aké problémy nás podľa vás v blízkej budúcnosti čakajú?**

Nie som nijaký analytik, určite by to urobili dobre fundovaní ľudia z ekonomiky, hospodárstva, myslím si, že budúcnosť ukazuje určitý úbytok rastu ekonomiky. Je mi ľúto ľudí, ktorí pracujú vo svojich zariadeniach ako poľnohospodári, remeselníci, hotelieri, určite sa toto ochromenie, že nechodíme do práce, dotkne aj nášho hospodárstva. Na druhej strane si myslím, že sa môžeme aj uskromniť, ako si to vyžaduje doba teraz.

▪ **Veríme, že Boh môže i zo všetkého zlého vytážiť niečo dobré. Čo konkrétne by tým dobrom mohlo byť v tejto situácii?**

Kdesi som čítala postreh, ktorý sa mi zdal byť veľmi výstižný - nemali sme čas na seba v našich rodinách, ale teraz ho už máme; nemali sme čas na svoje deti, ale teraz ho máme. Nepotrebuje chodiť do kín a divadiel, ale vieme sa zahrať hru aj doma. Všetko sa dá využiť. Modlíme sa v rodinách, majme čas jeden pre druhého, odpustíme si navzájom, prejavme súcit, ľútosť, radosť, potešenie, je tu ten čas... Je tu čas, aby sme si uvedomili, ako je to s mojou vierou, vierou v mojej rodine, u mojich najbližších... Nechcem moralizovať, nemám to v úmysle, ale úprimne hovorím: Teraz je čas, ktorý nám dal Pán. Zo skúseností vieme, že ak sa stane nejaké nešťastie, vtedy majú ľudia k sebe akosi blízko, sú súdržnejší, úctivejší, láskavejší, obetavejší. Teraz sme všetci na „jednej lodi“, postihnutie môže skoliť každého, ale mali by sme sa poučiť, aj v budúcnosti ostať súdržní, úctiví, ohľaduplní, láskaví, obetaví a hlavne prajní. Nech sa nestávame jeden druhému vlkom, ale bratom. A naučíme sa to len vtedy, ak budeme po-

čúvať, čo Boh hovorí nášmu srdcu a budeme ho počúvať každý deň, aby naše srdce malo každý deň z čoho čerpať.

Je tu čas, aby sme vzali do rúk Božie slovo, aj takto môže Boh prichádzať do našich rodín. Ved' tento rok je Rokom Božieho Slova. Ako hovorí Raniero Cantalamessa, kňaz, kapucín a kazateľ pápežskej domácnosti: *„Ako voda neprestáva tiecť, kým nedosiahne najnižší bod a úroveň mora, tak aj Božie slovo neprestáva plynúť, kým nedosiahne úroveň srdca. A zvlášť, ak ide o radosť. Ohlasovanie radosti, ktoré by znamenalo odovzdanie myšlienky, či zvesti o radosti, no neprinášalo by radosť, by ešte nebolo radostným ohlasovaním, nebolo by evanjeliom.“* Aby sme sa dostali do tejto radosti, možno sú pre nás tieto okolnosti poučné.

▪ **Aké miesto má v tejto situácii podľa vás odovzdanosť, ktorá je hlavnou témou nášho čísla?**

Odovzdanosť bola jednou z najdôležitejších vecí u Ježiša. Ukazuje nám to pri najväčšom svojom utrpení, keď sa krvou potí a modlí sa: *„Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!“* (Lk 22,42) Dokazuje nám to na kríži: *„Otče, do tvojich rúk (odovzdávam), porúčam svojho ducha!“* (porov. Lk 23,46) Napokon, odovzdanosť je jedna z prosieb v Otčenáši, v modlitbe, ktorú Pán naučil svojich učeníkov, teda aj nás, keď hovorí: *„Vy sa budete modliť takto: Otče náš... buď vôľa tvoja, ako v nebi, tak i na zemi...“* (porov. Mt 6, 10). A toto je tá odovzdanosť, volať Boha do každodenných situácií, spoliehať sa na Jeho otcovskú dobrotu, lásku a milosrdenstvo. Samozrejme, nemám na mysli opovážlivé spoliehanie sa na milosrdenstvo. Jednoducho - každý z nás má pristúpiť k Bohu ako dieťa k Otcovi, ktorý chápe všetko; ale s tým, že i ja chápem, že som hriešnik, ktorý potrebuje žiť život v pokore a v závislosti na Bohu.

▪ Čo by v týchto časoch pravdepodobne odkázala našim čitateľom vaša zakladateľka Františka Lechnerová?

Naša Matka zakladateľka Františka Lechnerová mala veľkú úctu k trpiacemu Spasiteľovi. Jej obežníky, ktoré posielala svojim sestrám, sa viažu väčšinou na adventnú a pôstnu dobu. Vždy nás, sestry, vyzývala, aby sme potešovali „Trpiacu Lásku“.

V obežníku zo 6. 1. 1881 píše: „*Musíme sa opravdivo usilovať o to, aby sme sa stali skutočnými Dcérami Božskej Lásky. Urobme radosť Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu.*“

Keď chceme potešiť túto „Trpiacu Lásku“ za nás na kríži, konajme vo svojich životoch tak, ako by to konal On na našom mieste. Iste, my sme slabí, krehkí, no On nás posilňuje, dáva nám všetky prostriedky, aby sme sa pozdvihli zo svojich pádov. Hoci vie, že znova sklzneme, predsa je nám vždy na blízku. Tak chceme aj my byť nablízku dušiam, ktoré opúšťajú tento svet, deťom, ktoré potrebujú byť milované, mamám, ženám, otcom a tiež i kňazom. V modlitbe sa dá všetko.

Samozrejme, že sme v kontakte aj s ľuďmi, ktorí nám volajú, potrebujú naše povzbudenie, alebo im preposielame duchovné myšlienky dňa či cez email, alebo cez mobil. Povzbudzujeme svojich kole-

gov, žiakov, študentov. Aj keď sa zavreli dvere našich domov, je krásne, že sme neprestali medzi sebou komunikovať cez sociálne siete, z ktorej tá najrýchlejšia je skrze Boha.

Spojili sme sa aj s niektorými staršími ľuďmi v našej farnosti, či nepotrebujú niečo nakúpiť, mali sme viac zásob zavaraním, dali sme ich charite tu v Prievidzi. Myslím si, že to by robila aj Matka Františka.

Chcem sa vám všetkým poďakovať, vám, ktorí denne myslíte na nás v modlitbe. Aj my to potrebujeme.

▪ A vy by ste k jej odkazu ešte niečo pridali?

Odkaz Matky Františky sa odzrkadľuje v jej zásade: „*Robiť dobro, rozdávať radosť, urobiť šťastným a viesť do neba.*“ Je to akoby „nadčasový“ odkaz, ktorý je aktuálny v každej dobe a v každej situácii. Nemám čo k nemu dodávať, iba sa snažím podľa neho žiť. Raz sa mi to darí viac, raz sa mi to darí menej. Som vďačná za všetky povzbudenia, ktoré mi dávajú silu znova začať.

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová

Foto: archív X. Mikulovej

V porote na Deň jablka, ZŠ Koš, október 2014

Na exkurzii v Nitre so žiakmi zo ZŠ Koš, apríl 2018

Odvzdanosť

„Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe, tichý, sediaci na oslici, na osliatku, mlád'ati ťažného zvieraťa.” (Mt 21,5)

„Minulý mesiac” (teda v minulom čísle Bartolomeja) Ježiš vystúpil s dvoma učeníkmi na vrch, aby im ukázal svoju budúcu slávu. Teraz začne výstup znova, tentokrát na križ, odovzdajúc milujúcemu Otcovi ten najväčší dar - svoj život pre našu záchranu. Ide o výstup, ktorý List Hebrejom opisuje ako vystupovanie do stánku, ktorý nie je zhotovený ľudskou rukou, to znamená do samotného neba, pred Božiu tvár.

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom!

Pred vstupom do Jeruzalema sa udialo niečo neobvyklé. Ježiš doteraz chodil všade pešo, nanajvýš loďkou, no do Svätého mesta chce vstúpiť na osliatku, nie ako obyčajný pútnik. Jeruzalem je totiž výnimočné mesto, je mestom chrámu a kráľa. Mesto očakávajúce Mesiáša. Ježiš chce dať všetkým najavo, že je pánom nad celou situáciou a do mesta vstupuje slobodne a predovšetkým slávnostným vstupom sa majú naplniť biblické predpovede proroka Zachariáša (Zach 9,9 - 10).

Na prvý pohľad môže celá situácia slávnostného vstupu vyzerat', akoby aj Ježiš napokon podľahol ľudskej túžbe po sláve a obdive. Dnešnou rečou by bolo možné povedať: „Užiť si svojich päť minút slávy”. Nemal byť náhodou tento vstup do Jeruzalema a udalosti, ktoré sa v ňom odohrajú, príkladom odovzdanosti a pokory? Áno, máte pravdu - majú. A Ježiš to všetko aj do bodky naplní!

Svojím počínaním hovorí veľmi jasne: teraz sa naplňajú Písma, teraz sa stáročne očakávania stávajú skutočnosťou. Boh dodržal svoj sľub a dáva svojmu ľudu posledného a večného kráľa. Vstupuje ako kráľ, ale bez akéhokoľvek nástroja moci. Jeho mocou je odovzdanosť, ktorú verne naplňuje podľa jeho predpovedí a prisľubov. Prichádza „v mene Pánovom”, v jeho moci, a jemu sa v dôvere odovzdáva. Vie, že predpovede pokračujú a za slávnostným vstupom podľa tých istých prorociev ho v Svätom meste čaká utrpenie a smrť.

Osliatko

Dnešnému čitateľovi sa opis príhody o vypožičanom osliatku môže javiť ako úplne nevinný. Pre Ježišových súčasníkov bol však plný skrytých súvislostí. Osol je predovšetkým ťažné zviera a zákon lásky hovorí, že si máme jeden druhému niesť bremená. Oslica teda predstavuje schopnosť slúžiť, čím sa stávame podobní Bohu, ktorý miluje slúžiacou láskou. Prisľúbený kráľ je iný než všetci očakávali. Tak ako prišiel kedysi, tak prichádza v každom okamihu až do konca čias: tichý a pokorný. On nie je kráľ, ktorý jazdí na koni, ani bojovník, ktorý si ide na bojovom voze vy dobyť moc.

„Hosanna” a „Ukrižuj ho!”

Hosanna - doslova prosím, zachráň, pomôž. Kňazi ho monotónne opakovali na siedmy deň Sviatku stánkov pri obchádzaní oltára zápalných obiet. Bola to úpenlivá prosba o dážď. Keď sa však Sviatok stánkov z prosebného sviatku zmenil na sviatok radosti, aj to zvolanie sa postupne menilo z prosby na vyjadrenie jasotu. Je ako vyjadrením radosti zo záchrany, ktorú Mesiáš prináša. Ježiš si je vedomý toho, čo ho v Jeruzaleme čaká, ale vie tiež to, že aj entuziazmus je potrebný.

„Vy ste čisti”

Vo veľkom hymne na Krista v Liste Filipanom Kristus koná čosi opačné ako Adam. Prvý človek sa pokúsil siahnuť po božskosti. Kristus, naopak, zostupuje zo svojho božstva a „berie na seba

prirodzenosť sluhu” (porov. Flp 2,7). V pasáži o umývaní nôh vidíme, že aby človek mohol predstúpiť pred Boha, aby mohol mať s ním spoločenstvo, musí byť „čistý”. Úkon umývania nôh vyjadruje tú istú skutočnosť: Ježišova slúžiaca láska nás vyslobodzuje z našej pýchy a robí nás „čistými”, schopnými zjednotiť sa s Bohom.

Ustanovenie Eucharistie

O prevrátenej solníčke na obraze Poslednej večere od Leonarda da Vinciho sme už písali, ale nie o tom najpodstatnejšom - o ustanovení Eucharistie. Ježiš sa nachádza v kruhu svojich učeníkov. Ale čo to vlastne robí? Uskutočňuje to, čo povedal vo svojej reči o pastierovi: „Nik mi neberie život, ja ho dávam sám od seba.” (Jn 10,18) Dáva svoj život s vedomím, že práve tak ho znovu dostane. Lámanie chleba a jeho rozdávanie - akt láskavej ústretovosti voči tomu, kto potrebuje niečo, čo patrí mne - je tak vnútorným rozmerom Eucharistie.

Ježiš na kríži zomiera

Podľa správy evanjelistov okolo deviatej hodiny, to znamená približne o tretej popoludní, Ježiš s modlitbou na perách zomrel. I keď evanjelista Matúš píše o tom, ako Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol, Lukáš je predsa len konkrétnejší a opisuje túto udalosť podrobnejšie. Podľa Lukáša jeho poslednou modlitbou bol úryvok z 31. žalmu: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha” (Lk 23,46; Ž 31,6).

Tento „koniec”, toto najkrajšie zavŕšenie lásky, táto odovzdanosť nastáva teraz, v okamihu smrti. Ježiš išiel až do konca, zašiel až na krajinú hranicu, ba prekročil ju. Naplnil to, v čom spočíva celá podstata lásky - odovzdal sám seba.

Za každým krížom však prichádza vzkriesenie. Nezabúdajme na to, že cieľom všetkých kresťanských snažení je však po celú večnosť spievať radostné „Aleluja“!

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

Bibliografia: M. Gavenda: V sile Slova, DON BOSCO, 2014; Benedikt XVI: Ježiš Nazaretský, Dobrá kniha Trnava, 2007

Verit' i myslieť

Zdá sa, že žijeme ťažké časy. Všade samé negatívne správy, zmätok, strach. My, kresťania, by sme ale mali hľadiť viac pod povrch. Skúmať, kombinovať našu vieru v dobrého Otca a našu schopnosť myslieť.

Prišiel čas dospieť. Doteraz sme ako také deti prijímali „predvarené“ informácie. Správy vždy za nás niekto odpozoroval, okomentoval, zverejnil. To, čo sme už prijímali my, bolo ako také ovocné pyré. Kto chcel kyslejšie, pridal do neho kyslejšie ovocie, kto chcel sladšie, pridal viac cukru. A my sa delíme na tých, kto uprednostňuje kyslé a kto sladké pyré. Budeme sa medzi sebou hádať, ktoré je to pravé. Ale je to už polotovár. Keď chceme dospieť, musíme sami hľadať ovocie, poznať ho, posúdiť ho a rozhodnúť sa, či je pre mňa dobré, alebo nie je. Musíme hľadiť pod povrch diania a sami sa rozhodnúť, či je situácia vážna, alebo nie, či nám ide o život, alebo nie.

Užitočný strach

Strach je silná zbraň. Strach pôsobí priamo na naše inštinkty a podnecuje nás k akcii - k útoku, alebo k obrane. Keď naše činy riadi strach, vtedy už nad sebou nemáme kontrolu. Nedokážeme už posúdiť, ako sa veci skutočne majú. Či naša reakcia ozaj zodpovedá realite, alebo to preháňam. Strácam možnosť vidieť celý obraz.

Vtedy je dôležité zastaviť sa a konfrontovať vlastné pocity. V strachu sa ozaj môžeme cítiť, že sa nám hrozí veľké nebezpečenstvo. Situáciu alebo ľudí môžeme začať pociťovať ozaj tak, že sa nám niekto snaží siahnuť na život. Zrazu má kotúč toaletného papiera význam záchrany života. A my bojujeme.

Je to správna reakcia. Ľudstvo by vyhybnulo, keby to tak nebolo. Sme nastavení na prežitie. No ako dospelý jedinec vyspelej spoločnosti musím svoje inštinkty konfrontovať. Pokojne sa nahlas seba pýtajte: „Keď sa stane to, čoho sa obávam,

ozaj to pre mňa znamená obrovskú stratu? Ozaj neprežijem? Som ozaj ohrozený?“

Nie tí druhí, ale my

Ďalšia vec, ktorá nás vždy dostane, je to, že vždy čakáme, že nám pocit bezpečia zabezpečí niekto druhý: partner, vláda, doktori, nadriadení. Pokiaľ vkladám svoj pocit bezpečia do rúk druhého človeka, budem sa vždy cítiť zraniteľný. Len ja som ten, ktorý sa môže o seba postarať, len ja som ten, ktorý má v rukách svoju bezpečnosť. Tento postoj si musím osvojiť, znútorniť a žiť.

Ak tak ešte nežiješ, zostav si konkrétny plán, ako to dosiahnuť. Zamysli sa, kedy sa cítiš zraniteľný a čo ty môžeš urobiť, aby si sa tak necítil. Ak ti stále vyjde, že tvoj partner sa musí zmeniť, deti musia dospieť, šéf ťa musí pochopiť, si na zlej ceste. Otázka je: Čo TY môžeš urobiť, aby si sa cítil lepšie? Človek, ktorý sa vnútorne cíti silne a bezpečne, len tak nepodľahne strachu či panike. Nekopíruje správanie druhých, nepodľahne emočným vlnám okolia.

Je samozrejmé, že Boh nás chráni, ale je iné byť ako ustráchané deti, ktoré sa nechajú zatísnuť do kúta a odtiaľ prosebne vzývajú svojho Pána, a byť ako dospelí bojovníci, ktorí vedome uskutočňujú Božie dielo tu na zemi, vediac, že Božie cesty nie sú duplikát. Každý má svoje poslanie, a keď sa nenaučím myslieť a konať ako samostatná jednotka, nemôžem ho naplniť.

Preto majme vedomie vlastných schopností, verme, že to, čo ozaj potrebujeme, Boh zasial do nás, nie mimo nás a vydajme sa na cestu dospelých kresťanov.

Zuzana Liptáková

Novéna odovzdanosti

„Som úbohé nič! Mojou mocou je modlitba, mojím vodcom je Božia vôľa, ktorou sa nechávam viesť za ruku. Mojou istotou na tejto nerovnej ceste je nebeská Matka Mária.“
Tieto slová plné dôvery Boh zo svojej strany odmenil mimoriadnou dôvernosťou, ktorou sa prihováral k duši pokorného kňaza Dolinda Ruotola. Nasledujúce slová, ktoré nám dáva Ježiš pre skúšky života každého z nás, čítaj tak, akoby ich Ježiš hovoril iba tebe. Keď sa ti zdá, že Pán v lodke spí, prístup k nemu v búrke plný dôvery a odovzdaj mu všetko, s vedomím, že on sám ti isto pomôže.

1. deň: Prenehaj svoje starosti mne.

Prečo sa neustále znepokojuješ a trápiš? Prenehaj svoje starosti mne a všetko sa upokojí. Uistujem ťa: Každý prejav skutočnej, hlbokej a úplnej dôvery vyvolá účinok, o ktorý žiadaš, a tvoja ťažká situácia sa vyrieši.

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

2. deň: Spiace dieťa v náručí matky

Odobzdat' sa mi neznamená najprv sa sužovať, búrit' sa, zúfat' si a až potom sa obrátiť na mňa s modlitbou plnou nepokoja, aby som sa ponáhlal k tebe. Odobzdat' sa mi znamená: pokojne zatvoriť oči svojej duše, aby som ťa ja sám preniesol vo svojom náručí na druhý breh ako dieťa, ktoré spí v náručí matky. To, čo pôsobí zmätok a veľmi ti ubližuje, je tvoje zbytočné špekulovanie a vymýšľanie, tvoje nápady a vôľa poradiť si sám za každú cenu s tým, čo ťa trápi. Čo všetko by som neurobil, keď sa duša vo svojich duchovných i hmotných potrebách obráti na mňa a s plnou dôverou mi povie: „Postaraj sa o to Ty!“

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

3. deň: Bud' vôľa Tvoja

Keď sa trápíte a snažíte sa získať mnoho milostí, dostanete ich málo. A naopak - keď je vaša modlitba tichým odobzdaním, dostanete ich veľmi veľa. V ťažkých chvíľach prosíte, aby som vám vaše utrpenie vzal, ale presne podľa vašich predstáv. Obraciate sa na mňa, ale chcete, aby som sa prispôboval ja vám. Ste ako chorí, ktorí prosia lekára o vyliečenie, ale sami mu ordinujú, ako ich má liečiť. Nerobte to, ale modlite sa, ako som vás naučil v modlitbe Otče náš: „Posväť sa meno Tvoje“, to znamená - buď zvelebený v tejto mojej núdzi a starosti. „Príď kráľovstvo Tvoje“, to znamená, nech sa všetko pričiní o slávu Tvojho kráľovstva v nás a vo svete. „Bud' vôľa Tvoja, ako v nebi, tak i na zemi“, to znamená: Ty rozhoduj v tejto veci, urob to, čo Ty pokladáš za najlepšie pre náš pozemský i večný život. Ak mi úprimne povieš: „Bud' vôľa Tvoja“ alebo „Postaraj sa o to Ty sám!“, vtedy prídem s celou svojou všemohúcnosťou a vyriešim aj tie najobtiažnejšie situácie!

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

4. deň: Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!

Keď vidíš, že tvoje ťažkosti vzrastajú namiesto toho, aby ich ubúdalo, netráp sa. Opäť zatvor oči srdca a povedz mi s veľkou dôverou: „Bud' vôľa Tvoja, Pane. Postaraj sa o to Ty.“ A ja ti sľubujem, že sa o to postarám a vložím sa do tej záležitosti ako lekár s celou svojou božskou mocou! Ak bude potrebné, urobím zázrak. Aj keby si videl, že sa všetko ešte zhoršuje, nestrácaj ducha, ale zavri oči svojej duše a opäť povedz: „Postaraj sa o to Ty!“ Uistujem ťa: Ja sa o to postarám!

Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!

5. deň: Zavri oči svojho Ja

Starosti, zmätok, premýšľanie o dôsledkoch nejakej záležitosti sú v rozpore s dôverou v úplnú odovzdanosť! Je to podobný zmätok, ako keď sa deti domáhajú, aby sa matka postarala o ich záležitosti, a pritom to chcú riadiť samy a tým jej svojimi nápadmi a vrtochmi prekážajú v práci. Zatvorte oči svojho ja a dovoľte mi pôsobiť. Pokojne zatvorte oči a svoj vnútorný zrak nasmerujte na mňa a myslite len na prítomnosť! Od myšlienok na budúcnosť sa odvráťte ako od pokušenia! Jednoducho si vo mne odpočinite, oprite sa o mňa a verte v moju dobrotu a ja vám prisahám pri svojej láske, že keď v takom postoji vyrieknete: „Postaraj sa o to Ty!“, ja to všetko zariadim, poteším vás, upokojím a povediem.

Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!

6. deň: Zásah mojej milosti

Keď ťa budem musieť viesť inou cestou, než tou, ktorou chceš ísť ty, ponesiem ťa vo svojom náručí, pretože neexistuje účinnejší liek ako je zásah mojej milosti. Ale uvedom si jedno: Ja môžem prevziať všetko len vtedy, keď uprieš zrak duše iba na mňa, to znamená len vtedy, ak to chceš ty sám a keď mi úplne dôveruješ. Áno, keď sa mi úplne odovzdáš! „Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

7. deň: Pravá dôvera

Keď chceš všetko zhodnotiť, všetko vypátrať, na všetko myslieť, nemôžeš spávať. Dôveruješ tak len ľudským silám, alebo ešte horšie - dôveruješ len ľudskému zásahu. To prekáža plánom, ktoré s tebou mám. Ó, ako túžim po tvojej skutočnej dôvere! Chcem ti preukázať dobrodenie. Ako veľmi ma zarmucuje, keď ťa vidím pobúreného a zúfaleho. A práve o to usiluje satan: za každú cenu ťa chce znepokojiť, aby ťa pobúril a skryl ťa pred pôsobením mojej milosti a hodil ťa napospas ľudskému konaniu. Preto mi dôveruj! Opri sa o mňa! Zver sa mi so všetkým! Robím zázraky úmerne tvojej dôvere, s ktorou sa mi odovzdáš, nie úmerne tvojim starostiam. Keď sa nachádzaš v úplnej „biede“, vylievam na teba poklady svojich milostí. Ak máš svoje vlastné zásoby pomoci, hoci sú nevelké, a staráš sa, aby si ich získal, zostávaš v prirodzenom priestore a prenechávaš veciam prirodzený priebeh, ktorému často prekáža satan.

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

8. deň: Ja, Tvoj Boh, sa postarám

Nijaký človek, ktorý uvažuje iba podľa ľudskej logiky, neurobil zázrak, ani nikto zo svätcov. Božským spôsobom koná len ten, kto Bohu dôveruje! Keď vidíš, že tvoje záležitosti sa komplikujú, vyslov so zavretými očami: „Ježišu, postaraj sa o to Ty!“ A úplne sa odvráť od svojho ja, pretože tvoje rozumovanie ti to len komplikuje. Takto postupuj vo všetkých svojich ťažkostiach. Počínajte si tak všetci a uvidíte veľké, ustavičné i tiché zázraky. Zázraky, ktoré navonok nebudú ničím senzačné, ale pre vás budú veľké, a okrem toho budú posilňovať vašu dôveru a lásku ku Mne. Ja, váš Boh, sa o to postarám! To vám prisahám pri svojej láske.

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, postaraj sa o všetko!“

9. deň: Neboj sa, ja sa o všetko postarám

Vždy sa modli s takýmto postojom a s takouto odovzdanosťou a budeš mať veľký vnútorný pokoj. Budeš zbierať plody mojej lásky, a to aj vtedy, keď ti darujem milosť obety a lásky, ktorú so sebou nesie utrpenie. Zdá sa ti to nemožné? Opäť zavri oči a z hĺbky svojej duše volaj: „Ježišu, postaraj sa o všetko Ty!“ Neboj sa, ja sa naozaj o všetko postarám! Potom budeš moje meno oslavovať tým, že sa úplne ponížiš! Tvoje modlitby nemajú takú cenu ako jediný skutok dôvernej odovzdanosti. Dobré si to zapamätaj - neexistuje účinnejšia novéna ako táto:

„Ó, Ježišu, celkom sa Ti odovzdávam, vezmi všetko do svojich rúk, postaraj sa o všetko!“

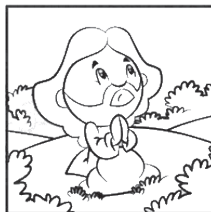
Milé deti!

Viete, čo znamená odovzdanosť? Znamená to, že odovzdáme niekomu niečo, s čím si nevieme sami poradiť, a dúfame, že ten druhý nám s tým pomôže a vyrieši to. No je veľmi dôležité, aby sme dali slobodu tomu, koho poprosíme o pomoc. Slobodu v tom, že nebudeme zasahovať do toho, ako nám ten druhý chce pomôcť, ale necháme ho, aby sám urobil, čo si myslí, že je pre nás potrebné.

Napríklad keď poprosíme rodičov o pomoc pri stavaní lega, lebo si nevieme ďalej rady, nehneváme sa a nehovoríme im, čo a kam majú pripojiť, ale s dôverou čakáme a sledujeme, ako im to ide! Lebo sme im to odovzdali do rúk a vieme, že si s tým poradia a urobia to tak, aby sme boli šťastní, lebo nás milujú!

Presne takto to funguje aj u Nebeského Ocka. On sa veľmi teší, keď mu s dôverou odovzdáme to, čo nás trápi. A spoľahnite sa, že vždy vyrieši všetko tak, aby to bolo pre nás to najlepšie riešenie. Veď je predsa náš Nebeský Otec, ktorý nás tak veľmi MILUJE!

Drahé deti, teraz je čas, keď sme v trocha ťažšej situácii a isto to vplýva aj na vás. Chcem, vás povzbudiť, aby ste neboli z toho smutní. Ale naopak, snažte sa vyhládať v tom aj dobré veci. A všetko, čo vás trápi, odovzdajte do náručia Nebeského Ocka. Ani jedna modlitba úprimného srdca nezostane nevypočutá. Spojení v modlitbe a láske môžeme zmeniť svet...

„Pane Ježišu, všetko Ti odovzdávame, chceme sa ti podobať. Vkladáme svoje modlitby do tvojich dlaní, aby si nás vypočul. Ty si taký veľký a mocný. Prosíme, pomôž nám vytrvať v dobrom, aby sme robili iba veci, ktoré sa Tebe páčia.

Milý Ježišu, milujeme Ťa! Ty nás tiež veľmi miluješ... Ochraňuj nás aj všetkých ľudí na svete, daj, aby sme si navzájom pomáhali. Vezmi od nás všetko zlo a premeň to na dobro. Amen.“

(Z knihy Deti viery)

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

... tri otázky na okraj s Alicjou Eckhardtovou

Mama je dar. Bez nej by nebol na svete nijaký človek. Láska matky sa ale často spája so strachom matky o svoje dieťa. Z toho môžu vznikať rôzne úzkostné stavy, ktoré oslabujú schopnosť mamy i dieťaťa radosť sa zo života. Ako možno žiť v dnešnej dobe život vo vnútornom pokoji, bez strachu a v odovzdanosti, sme sa opýtali Alicji Eckhardtovej, mamy.

1

Boh je duch. Nemá ruky. A predsa sa mnohí „odovzdávajú do Božích rúk“. Čo to znamená?

Človek na to, aby mohol normálne žiť, potrebuje slobodu. Nielen fyzickú slobodu, ale hlavne slobodu ducha. Keď ho niečo trápi, zväzuje, zraňuje, keď mu niečo naháňa strach, keď pociťuje úzkosť, bolesť srdca, neistotu, vtedy nedokáže správne reagovať, uvažovať či konať. Je akoby paralyzovaný. Hľadá pomoc. Často si ju nájde na tom nesprávnom mieste. Veľa ľudí sa v ťažkých situáciách utieka k Bohu. Modlia sa a prosia ho o pomoc. Sú aj takí ľudia, ktorí všetko, čo prežívajú, Bohu odovzdávajú. Všetky svoje radosti aj starosti. Všetko, čím sú a všetko, čo majú, lebo veria, že Boh ako najlepší Otec sa o všetko postará. Takíto ľudia nebyvajú ustarostení, nepodliehajú panike, pociťujú v srdci pokoj a radosť. Navonok to vyzerá, akoby im bolo jedno, čo bude alebo ako sa niečo ťažké skončí. Ale tak to nie je, lebo keď niečo Bohu odovzdajú, zároveň súhlasia s jeho vôľou.

2

Čo podľa teba najčastejšie bráni človeku v pravej a úplnej odovzdanosti?

Myslím si, že sú to tri veci. Po prvé strach z toho, že Boh mi chce niečo zobrať, v niečom ma obmedziť. Po druhé nedôvera, že sa Boh o všetko dokáže postarať. Po tretie predstava, že ja viem najlepšie, čo potrebujem, a preto sa snažím mať všetko pod kontrolou.

3

Kedy si vo svojom živote najviac pociťala zmysel odovzdania sa Bohu?

V mojom živote bolo veľmi veľa takých udalostí, keď som pociťovala zmysel odovzdania sa Bohu. Možno jednou z najsilnejších bolo to, keď nám pred 4 rokmi ochorel syn na diabetes. Ležal v nemocnici, nastavovali mu inzulín, a ja som celý ten čas prosila Boha, aby zobral zo syna chorobu a dal ju mne. V noci som nespala, nechutilo mi jesť a stále som plakala. Pred synom som sa snažila držať statočne. Tento stav trval štyri dni. Na piaty deň pri modlitbe ruženca som rozjímala, ako Božia Matka stála pod krížom a všetky bolesti, ktoré prežívala, odovzdávala Bohu Otcovi. Ako dôverovala a so všetkým súhlasila, aj keď všetkému nerozumela. A mohla kričať, že chce ísť na kríž namiesto syna. Vtedy som Bohu odovzdala syna, jeho chorobu, jeho život a do môjho srdca vstúpil pokoj. Už som neplakala, ale d'akovala som Pánovi za dobu, v ktorej žijeme, za mier, za inzulín, za lekárov. Od tejto chvíle som sa mohla v pokoji starať o syna.

Ďakujem za rozhovor! Elena Blašková
Foto: archív Alicje Eckhardtovej

Odovzdanosť neznamená pasivitu

Odovzdanosť do Božej vôle si ľudia často vysvetľujú ako nekritické nasledovanie tradícií a zvykov, či slepú poslušnosť. Táto predstava odovzdanosti však vychádza z nesprávneho poňatia Boha. Vníma ho buď ako pasívnu postavu z dávnych dejín, a nie ako vševládceho a všemocného aktéra súčasnosti, alebo ako niekoho, kto spraví všetko za nás (bez nás). Práve naše poznanie Boha a vzťah k nemu tvorí deliacu čiaru medzi spiatočníckym tradicionalizmom a človekom, ktorý dokáže aktívne pretvárať súčasnosť a využiť pritom skúsenosť a poznanie predkov. Aj poslušnosť vo vzťahoch, ktorá vyplýva z tejto odovzdanosti, potom nie je „slepá“, ale rešpektujúca Boží poriadok autorít aktívne poznáva a rieši nové výzvy.

Jednu veľkú, všeobšahlu a celistvú výzvu teraz všetci spoločne prežívame. Pandémia, ktorú spôsobil koronavírus SARS-CoV-2, neprináša len hrôzy strachu o zdravie a stratu blízkych, ale aj výzvy, ktorých závažnosť a rozsah vytvára podmienky na to, čo sa v sociológii nazýva vývojovou, historickou zmenou. Samozrejme, nemusí sa udiť nič, keď sa všetko „vráti do starých koľají“. Ale nedá sa poprieť, že výzva tu je. Budúcnosť bude závisieť od toho, či vyvinieme aktivitu a akými hodnotami ju budeme riadiť.

Zdržanie sa doma so svojimi blízkymi nám poskytuje, ako opakovane pripomínajú naši duchovní pastieri, šancu pochopiť pravý význam rodiny pre človeka i spoločnosť a možnosť popracovať na našich rodinných vzťahoch. Je to príležitosť venovať si navzájom viac pozornosti, prežívať vďačnosť za pomoc, aj radosť z blízkosti milovaných. Táto šanca však môže zostať aj nevyužitá, ako dokazujú správy z Číny, kde po zrušení karantény v niektorých lokalitách výrazne vzrástol počet žiadostí o rozvod, hlavne mladomanželov. Áno, dá sa ísť aj sebeckou cestou: formulovať požiadavky na druhého, porovnávať ho so svojím ideálom a dať deťom taký príklad, že v dospelosti na požiadavku úcty k starším reagujú „ved’ si ju nezaslúžia“. Vývoj epidémie u nás pekne ukazuje aj dôležitosť susedských vzťahov a ich kvalitu: v podelení sa s rúškami, nakupovaním mladších pre starších, záujmom aj o chudobných a marginalizovaných v mes-

te a v susedstve. Hoci aktivity pre pomoc opusteným, chudobným a marginalizovaným vytvorili aj samosprávy a viaceré podniky, mnohé z nich sa zakladajú na susedskej svojpomoci, ktorá sa často prejavila už skôr. Strach zo šírenia vírusu mohol viesť k separácii a stavaniu múrov voči týmto ľuďom a komunitám. Zdá sa však, že na Slovensku aj napriek stereotypom zvíťazila ľudskosť v podobe poskytnutia ochranných pomôcok a náučných inštrukcií.

O susedskej ohľaduplnosti svedčí aj to, že približne do týždňa od potvrdenia prvých prípadov nákazy sa u nás vyprázdnila ulice a ľudia začali sami nosiť rúška. Mnohé krajiny, ktoré považujeme za vyspelejšie a epidémia u nich prebieha oveľa hrozivejšie, s tým majú problém dodnes. Správanie obyvateľov týchto krajín, ale aj postup a vyjadrenia ich politických predstaviteľov ukazujú odlišnosť hodnôt, ktorými sa riadia. Niektorí apelujú na nedotknuteľnosť ich životného štýlu, pôžitkov ktorého sa nemienia vzdať kvôli nejakému vírusu. V niektorých krajinách zavádzali politici opatrenia proti šíreniu nákazy po dlhom váhaní a ospravedlňujúcim tónom sa obhajovali, že kvôli vývoju situácie predsa len trochu musia obmedziť obyvateľom ich slobodu (zjavne v zmysle svojvôle). Ďalší sa dali počuť, že nebudú zavádzať opatrenia, aby „posilnili imunitu občanov“ – čo pri víruse, ktorý ukázal schopnosť mutovať a dokázateľne je nebezpečný hlavne pre starých a slabých, vlastne znamená: „necháme to na prirodzený výber, populá-

ciu to ozdraví“. Iní iba váhali z obavy, čo to spraví s ekonomikou.

Takéto postoje sa prejavili aj u nás, ale je potešujúce, že vo všeobecnosti sme sa zomkli v solidarite a postavení hodnoty života (aj starých a slabých) nad všetky ostatné spoločenské hodnoty. Bez rozdielu vierovyznania, pretože je to prirodzené. Do budúcnosti nám však musí byť jasné, že si to od nás vyžiada daň tak v požiadavke zmeny životného štýlu, ako aj v stave ekonomiky. Nemusi ísť nutne o dlhodobú recesiu. Z dejín vieme, že dokonca po vojnách veľakrát nasledovali obdobia silného rozvoja. Obyčajne boli založené na posilnenej ľudskej ohľaduplnosti, vzájomnej solidarite, obetavosti pre spoločné dobro, skromnom životnom štýle. Bude závisieť od nás všetkých, ako rýchlo sa uzavrieme pred potrebami druhých a ich životné šance vtlesníme do požiadaviek na domnelé štandardy života, ktoré si nárokuje - či už v rovine osobného životného štýlu alebo v rovine pravidiel fungovania štátu a ekonomiky.

Posledné týždne nám dali dve ponaučenia, ktoré sa môžu ukázať ako kľúčové pre budúci vývoj. Prvé je to, ako automaticky a silno máme mienku nastavenú na to, že všetko dobré môže pochádzať jedine spoza aspoň jednej „západnej“ hranice a „u nás nič nemáme a nevieme“. Je priaznivé, že mnohým firmám pretiekol pohár trpezlivosti a ukázali, čo dokážu (nakolko im to krízové podmienky dovoľujú). Zároveň sa ukázal aj nedostatok sebestačnosti nášho štátu, ktorý sme si do veľkej miery spôsobili takýmto myslením sami. Politicko-ekonomické teórie sa zhodujú v tom, že najprospernejšie je to, keď aktivita pre zmeny vyrastá z rozumných a mierumilovných požiadaviek „zdola“ a štát im vychádza s ohľadom na spoločné dobro v ústrety. Je preto dôležité, aby nedávne ponuky a návrhy zo strany podnikov a firiem neboli len ojedinelými výkrikmi, ale aby sa stali bežným spôsobom ekonomického správania a základom budovania funkčných politicko-ekonomických procesov.

Druhé ponaučenie vyplýva z aktuálneho vyšetrovania korupčných káuz a komentárov k nim, že úplatných ľudí a „vybavovačov“ sú desiatky a možno stovky v každom regióne. Ak chceme naozaj zmenšiť korupciu na Slovensku, s touto ľudskou črtou sa musíme vysporiadať. Jej základom je nekritické rodinkárstvo a „kamarátšafy“, keď sa presadzuje blízky alebo „náš človek“ bez ohľadu na to, či na to má predpoklady a je dodržaný spravodlivý a spravdla aj inštitucionalizovaný postup. To je totiž cesta k mafiánstvu a k duseniu a vyhánaniu šikovných (pokiaľ náhodou nemajú správne konexie). V konečnom dôsledku to prináša brzdenie rozvoja vo všetkých oblastiach života. Desivým paradoxom je, keď voči týmto ľuďom ostatní prejavujú postoje úcty a obdivu (často formované sledovaním „kúpených“ médií).

Ochota pomôcť a schopnosť spolupracovať, ktorú ľudia z mnohých profesií a pozícií u nás ukázali počas doterajšieho priebehu epidémie, dáva nádej, že máme silný potenciál veci meniť. Masívne pozastavenie zabehnutého života dáva možnosť premyslieť jeho správnosť a podnietiť zmeny. Skúsme sa pritom nespoliehať iba na vlastný rozum, ale zapojme aj srdce a požiadajme o Božiu milosť a vedenie.

Mária Suríková

Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom

V tejto časti si povieme niečo o asi najťažších slovách modlitby Otče náš. Odpustiť. Dá sa to vôbec? Je možné odpúšťať, tak ako nám odpúšťa náš Nebeský Otec? Neraz som aj z úst kresťanov počul tieto slová: „Ale ja mu / jej / im nikdy neodpustím...“

Ak však nechcem odpustiť ja, prečo by mi mal odpustiť Boh? Vari som ja lepší ako ostatní? Azda si ja zaslúžim odpustenie a ostatní si moje odpustenie nezaslúžia? Snažme sa, aby sme tieto slová nepreskakovali alebo neprehliadali, ale modlime sa modlitbu Otče náš so všetkým, čo k tomu patrí, aj keď je to pre nás niekedy veľmi ťažké...

Veci každodenné

Aj keď sa nám to možno na prvý pohľad nezdá, slovami „*odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom*“ pokračujeme v slovách „*chlieb náš každodenný daj nám dnes*“. Všetko to na seba nadväzuje. Môžeme sa spýtať - čo majú chlieb a odpustenie spoločné? No predsa to, že obe tieto veci potrebujeme každý deň. Tak ako potrebujeme každý deň jedlo, každodenný chlieb, ktorý nás posilňuje, tak potrebujeme aj odpustenie pre náš život, naše srdce a dušu.

Nielen mne

Kiežby sa táto prosba skladala iba z prvej časti! „*Odpusť nám naše viny*.“ A bodka, ďalej nepokračujeme. Stačí, keď milosrdný

Boh odpustí moje hriechy, iba mne.

Boh nás však učí láske, ktorá nemyslí iba na seba. Tak ako ja potrebujem odpustenie, musím toto odpustenie aj odovzdať. Keby som ja nechcel odpustiť, staval by som múr okolo svojho srdca, uzatváral by som sa do seba a nechcel by som tam nikoho

vpustiť, ani Boha. Nie že by Boh nechcel, ale ja by som ho tam nepustil, ja by som ho tam nechcel. Odpustenie, ktoré dávam, ide ruka v ruku s odpustením, ktoré prijímam. Prosba o odpustenie našich hriechov bude vypočutá, keď my splníme druhú časť, odpustíme druhým.

Ježiš nás viackrát vyzýva k svätosti, k dokonalosti: „*Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec*.“ (Lk 6,36) „*Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás*.“ (Jn 13,34) Ježiš nás učí modliť sa, milovať, obetovať sa a zároveň aj odpúšťať. Učí nás to slovom a príkladom. Najmä počas svätých omší, keď sa nám neustále dáva, keď sa obetuje za celé ľudstvo. Za dobrých aj zlých, za veriacich aj neveriacich.

Skutočne milovať

Ak neviem odpustiť blížnemu, ako môžem skutočne milovať? Apoštol Ján sa nás vo svojom prvom liste (1 Jn 4,20) pýta, ako môžeme milovať Boha, ktorého nevidíme, keď nemilujeme brata, ktorého vidíme? Učme sa modliť, milovať a hlavne odpúšťať. Snažme sa, aby z nášho života zmizli slová „*ja mu / jej / im nikdy neodpustím*“. Oveľa lepšie je povedať: „*Ja som im ešte neodpustil, ale s Božou pomocou sa snažím*.“ Nie je to krajšie? Neučí nás to Kristus, keď chce, aby sme sa polepšili, aby sme sa mu pripodobnili?

V Katechizme Katolíckej cirkvi sa múdro píše: „*Nie je v našej moci už necítiť urážku a zabudnúť na ňu. Ale srdce, ktoré sa odovzdáva Duchu Svätému, pretvára ranu na súcitiť a očisťuje pamäť tým, že premieňa urážku na orodovanie*.“

Dominik Kučera

Posledný pojedáč hriechov

Recenzia románu Francine Riversovej

Potrebujeme odpustenie? Táto otázka je skrytým leitmotívom celého, takmer 300-stranového románu úspešnej americkej autorky Francine Riversovej. Príbeh je vyrozprávaný z pohľadu desaťročnej Cadi Forbesovej. Je to dievčina, ktorá si túto otázku nekladie, lebo odpoveď na ňu pozná. Ona ho potrebuje.

Príbeh sa odohráva v 19. storočí v prostredí Apalačských vrchov, kde sa usadila skupina škótskych vystaľovalcov. Priniesla sem so sebou aj jeden zvláštny zvyk. Lósom určila zo svojich radov jedného muža, ktorý v tej chvíli prestal pre ostatných existovať. Žil hlboko v horách a dole schádzal len vo chvíľach, keď ho privolal umieračik - aby „zjedol“ (čiže symbolickým obradom vzal na seba) všetky hriechy práve zosnulého človeka.

Zbaviť sa hriechov už teraz

Na pojedáča hriechov bolo zakázané sa čo i len pozrieť. Malá Cadi Forbesová však po smrti svojej babičky a po tom, čo začuje jeho smutný a hlboký hlas, neodolá. Obdarí ho pohľadom a zistí, že to vôbec nie je netvor, ale obyčajný muž. Odvtedy ju prenasleduje túžba nájsť ho. So svojimi hriechmi totiž nechce žiť až do smrti - lebo čo je to za život? Potrebuje sa ich zbaviť už teraz...

V hľadaní jej pomáha priateľ Fagan Kai - hlavne preto, že mu to jeho otec, s ktorým nemá dobrý vzťah, zakazuje. A radí jej aj tajomná Lilybet, priateľka, ktorú však nik iný okrem nej nevidí. Pojedáč hriechov však pred ňou neustále uteká. Podarí sa jej ho vystopovať? A naozaj z nej práve on dokáže sňať bremeno viny už počas jej života?

Meč Božieho slova

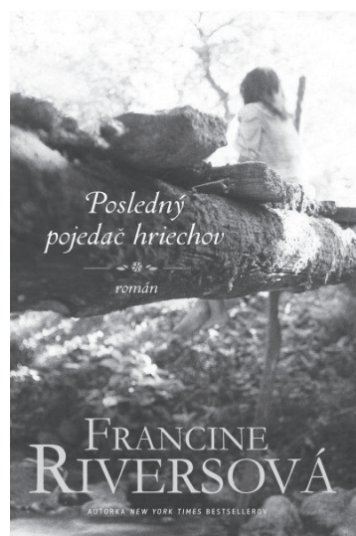
Do príbehu vstupuje aj ďalšia tajomná postava. Na brehu rieky sa usídlí Boží muž, ktorý zdanlivo do prázdna a bezvýsledne celé dni ohlasuje Božie slovo. Verí poslaní, ktoré mu Boh dal a nepovažuje

ho za zbytočné. A to „prázdno“ je ozaj len zdanlivé. Na druhom brehu je totiž ukrytá Cadi a dychtivo ho počúva.

A Božie slovo pôsobí. Dokazuje, že je naozaj živé, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč, presne, ako sa o ňom píše v Liste Hebrejom. Aj v tomto príbehu „preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca“ (porov. Hebr. 4,12). A ukáže, kde sa skrýva pravda.

Ako sa to celé nakoniec skončí? Nájde Cadi odpustenie, po ktorom tak túži? Zbaví sa pojedáč hriechov všetkých vín, ktoré na seba od iných prevzal? Je vôbec možné v tomto živote odpustiť - a odpustenie prijať?

Ak nad týmito otázkami túžite porozmýšľať aj iným ako vyslovene teologickým spôsobom a v príbehu nájsť poučenie i povzbudenie pre svoj vlastný život, určite si prečítajte *Posledného pojedáča hriechov* od Francine Riversovej. Jeho slovenský preklad vydalo vydavateľstvo KUMRAN v roku 2019.

Text: Petra Humajová
Foto: www.ver.sk

RAP o Covid 19

Tento čas nečakal nikto z nás.
Treba to využiť, kým je v nás ten tichý
hlas...

Tento čas tu nie je na to, len aby si je-
dol,
koláče, cestoviny či vianočku s medom.
Na raňajky šupnúť si dobručku tresku,
večer z okna zdravotníkom trochu po-
tlesku.

Aj by som ti poprial: „Navar si čaj.
Sadni do pohovky a dobre sa maj!“
Asi dobre chápeš, že o to tu nejde -
čumieť si do blba, veď ono to prejde.

Ani v našom štáte nemáme pohodu.
S vírom neuzavreli sme mierovú dohodu.
Pýtaš sa sám: „Má to hlbší zmysel?
Čo tým autor sveta asi myslel?“

Niektorí ľudia strácajú kyslík.
Čo s tým Pán Boh teraz vymyslí?
Spomeň si, koľkokrát si na druhých kyslí.
Nad láskou sa, prosím, v tieto dni za-
mysli.

R: Svet spomalil, aby odhalil, čo je
v nás.
Svet spomalil, aby odhalil pravdu v nás.

Každý ti hovorí sed' doma na riti.
Ty na nich pozeráš, z hlavy sa parí ti.
Z Edupage príklady, zadania, testy,
články, poučky, kde to mám zmestiť?!

Je to challenge, brácho, poriadna výzva!
Pamätaj, že Boh ti tu nerobí fízla.
(On) len pozerá, kde viera zmizla, kto si
prizná
a vyzná..., že život bez Neho nemá vý-
znam.

Do tabletu s hrami sa nedá furt mlátiť.
Treba to využiť a k Bohu sa vrátiť.

Nemáš čo stratiť, za hriechy nemusíš
platiť.
Len si čas zariadiť, modlitbu zaradiť.

6 hodín na facebooku a večer párty?
20 minút Bohu minimálne daj ty!
Ruženec, Písmo či chvály do uší,
počas toho nech ťa nikto neruší.

R: Svet spomalil, aby odhalil, čo je
v nás.
Svet spomalil, aby odhalil pravdu v nás.

Covid nie je svetová derniéra.
Slovensko si v pohode mení premiéra.
Hlavne že doma si, nemusíš basy,
jak sudcovia naši, tí sú v riadnej kaši.

Chcem ti povedať, že netreba báť sa.
V tejto chvíli nepomôže poistiť dať sa...
Je tu niečo väčšie než vírus.
Veriť Bohu - to nie je žiadny mýtus.

Je čas zmieru, aby svet našiel mieru.
Kde cítil diery, nech oživí VIERU.
Boh to dopúšťa, aby bázeň nezmizla
a upriamiť na to, čo má naozaj význam!

Text: Michal Paluch SchP

(Napísané prioritne pre študentov piar-
istickej školy, nahrávku si môžete vypočuť
na youtube.)

Rap Karanténa

Taliani pred mesiacom vtipkovali o Číne.
Makaróny, pizza, sedávali pri víne.
Preplnené bary, na uliciach davy,
v pohode sa mali, potom prišli ťažké stavy.

U nás Pelle, uznajme v tomto smere
opatrenia skvelé, korone zavrel dvere.
Poučení od susedov, v pokore čakáme,
modlíme sa, zatiaľ lepší scenár máme.

„Home Office“ že vraj nazýva sa ten
stav.
V dvojizbovom byte päť ľudí si predstav.
Je mi ľúto tých, čo nemajú výbeh,
na balkónoch píšú svoj karanténny príbeh.

Vakcínou sa oháňajú zahraniční vedci.
O rok že vraj to nebudú len kecý.
A čo dovtedy? Žiadne mopedý?
Ti hovorím NIČ - LEN....

Karanténa, aktuálna téma,
nie je divadelná scéna, padá zo mňa tréma...!
Karanténa, nič na to nemá.
Celý deň si robiť ponorkové memá!

Karanténa, aktuálna téma,
nie je divadelná scéna, padá zo mňa tréma...!
Karanténa, nič na to nemá.
V pamäti zostanú tie obrázkové memá!

Sadnem na gauč, buchnem si pomelo.
Čeknem správy, čo sa vo svete zomlelo.
Poctivo pácham hygienu povinnú,
aby som zachoval čistotu rodinnú.

Pýtaš za znova: „Čo sú to za časy?!“
Čuduješ sa, keď rodičom stoja dupkom
vlasy.
Vysávač, Sanytol, Okena, Dettol.
Poriadok túžia mať rodičia s metlou.

Rodina pokope, verím, že nekope,

Za chvíľu logoped na dvere zaklope...
Radím ti, nechytaj druhých za slovíčka,
radšej si to zapíš červeným do denníčka.

Nezávid', nedráždi, nesúď a neblázni.
Z citlivej témy s rozvahou vyviazni.
Máš toho dost', čo je moc to je moc.
Voláš o pomoc, dva týždne žiaden host'.

Karanténa, aktuálna téma,
Nie je divadelná scéna, padá zo mňa
tréma...!
Karanténa, nič na to nemá.
Celý deň si robiť ponorkové memá !

Karanténa, aktuálna téma,
nie je divadelná scéna, padá zo mňa tréma...!
Karanténa, nič na to nemá.
V pamäti zostanú tie obrázkové memá !

Predstav si na chvíľu, že by wifi nebola.
Až to by bola ozajstná ebola!
Tak sa len zamysli - vieš, čo mám na
mysli.
To by bola kríza, keby na web nemáš víza.

Neboj, Boh nie je nemoderný dedo.
On určite nechce, aby si ty bledol.
Chce aby si žil, nie aby si hnil.
Do svojej všednosti ho úprimne pustil.

Pokoj, rozvaha, dôvera, miernosť,
aby sme mohli zlé časy premôcť.
Hľadiac na telku v karanténnom čase,
nebud' v strachu zase, v informáciách
mase.

Už nebavia noviny, ubiehajú hodiny.
Dokedy? Boh vie, bárskeď on povie.
Čo chce dať ti, nechce brať ti...
Netreba sa báť, len dušu vyprať.

Text: Michal Paluch SchP
(Aj tento rap si môžete vypočuť na youtube.)

Rovnováha

2. 3. 2020

Do tretice všetko najlepšie! Dnes sa začínajú jarné prázdniny deti na východnom Slovensku. Tie na západnom už na ne aj zabudli, veď sú už týždeň v škole. A tie na strednom do nej dnes nastupujú. Tak či onak, aj keď termíny sú iné, dĺžka je rovnaká. A tiež radosť detí, že nemusia ísť do školy. Na druhej strane aj tým najmenším je zrejmé, že škola je potrebná, že sa treba učiť, veď nechcú byť „hlúpi“. Tak mi to povedali pred týždňom moji tretiaci.

Nájsť rovnováhu medzi učením a hraním nie je ľahké. Aj keď niekedy i škola môže byť hrou či hra učením. Nie je to však len vec detí. Aj my, dospelí, sme pozvaní ju hľadať, lebo vyváženie vecí prináša do nášho života harmóniu, pokoj a šťastie.

Tak hľadáme správny pomer času, ktorý dáme práci, rodine a svojim osobným záujmom. Porovnávame výšku príjmu s veľkosťou námahy. A často hľadáme správny pomer medzi lojalitou vedeniu a kolegiálnou voči rovnocenným zamestnancom. A obdobne doma medzi plnením potrieb a požiadaviek našich rodičov, životného partnera, detí, atď.

Niekedy by sme si z toho hľadania aj chceli dať voľno. A ono to z času na čas aj treba. Pozrieť sa na veci, na svoj život a vzťahy s odstupom či nadhľadom. Kiež by sme si na to našli čas a priestor, urobili svoje prázdniny.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.slovensko.sk

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Františka Rímska

9. 3. 2020

Neviem, či počúvate doma, v práci alebo v aute, ale dnes cirkevný kalendár spomína patrónku motoristov, sv. Františku Rímsku. Dnes by určite mala auto, ktoré by viedla podľa predpisov, so šarmom, ale skromnosťou. Rovnako svoje, ako aj svojho úspešného muža.

Jej život však ohraničujú roky 1384 a 1440. Aj keď od detstva bola blízka Bohu a chcela žiť v kláštore, z poslušnosti k otcovi sa vydala za mladého šľachtica Lorenza Panziana. Vážil si ju i jej názory a hodnotový systém, čo mu odplatila svojou láskou, ktorá im priniesla tri deti.

S láskou vnímala i svoje služobníctvo. Ak niekto ochorel, osobne sa oňho starala. Asketizmus preniesla i do stravy, ktorá bola takmer výlučne zeleninová a neobsahovala víno.

Svojou skromnosťou vo vystupovaní i láskavosťou ku všetkým oslovila mnohé šľachticné v Ríme, ktoré chceli byť ako ona. Začali si zodpovednejšie plniť svoje povinnosti a prestali si zakladať na kráse šiat a tela. Neskôr z nich založila nábožnú družinu vznešených paní a dievčat. Myšlienka, s ktorou sa po 200 rokoch vrátil sv. František Saleský. Tvrdil, že nábožnosť, dobrý kresťanský život, patrí všade. Nielen do kláštora, ale aj na pole, do dielne, k vojakovi a tiež do salónov vyššej spoločnosti. Dnes by sme povedali, že aj za volant našich vozidiel.

Boleslav Chrabrý (16. 3. 2020)

Nakolko som koncom 90. rokov študoval na Katolíckej Univerzite v Lubline, dnes som si spomenul na Boleslava Chrabrého, prvého poľského kráľa. Ako iní slovanskí vládcovia, aj on mnoho rokov viedol vojnu s nemeckou ríšou. Ukončil ju v roku 1018 mierovou zmluvou podpísanou v Budyšíne, ktorá mu okrem iného zaručovala pripojenie Lužice k Poľsku.

Je to tá oblasť, ktorou o 806 rokov neskôr začína Ján Kollár svoje najslávnejšie dielo Slávy dcéra: „Aj, zde leží zem ta před okem mým selzy ronicím, někdy kolébka, nyní národu mého rakev.“ Aj keď nie som profesionál v prednese elegického distichonu či časomiery, dodnes si pamätám tieto verše z hodín slovenčiny. I tragické rozčesnutie milujúceho Kollárovho srdca medzi vlast' a Mínu. Nemku Wilhelmínu Schmidtovú.

Pred pár rokmi sa moja neter vydala za Angličana z Nového Zélandu. Žijú v Berlíne. Tak som si položil otázku, kde je u nich láska k vlasti a kde láska k sebe navzájom. Asi to neriešia.

A ktovie, v akej miere Boleslav riešil národnosť dobytých území. Išlo mu o zjednotenie Slovanov či o rozšírenie ríše Polanov? Pravdepodobne najviac o nezávislosť od Nemcov.

Každá doba má svoje priority i mýty. Často nás ovplyvnia bez toho, aby sme si ich uvedomili. Práve preto je dôležité ich poznať, aby sme nekonali automaticky, ale rozumne.

Vymetanie sporáka (23. 3. 2020)

Zima skončila, nastupuje jar a aj keď ešte budem kúriť, podujal som sa minulý týždeň vymiesť šporák i krbovú pec, ako aj dymové rúry. Sadzí bolo neúrekom. Človek si počas zimy ani neuvedomil, koľko sa ich vo vnútri šporáka, pece, ale najmä dymovodov zhromažďuje. Hlavne, že sa kúrilo a bolo teplo.

„Je to ako s tým Corona či inými vírusmi,“ pomyslel som si. Tiež ho na čas, aj keď oveľa kratší, nevidno. Človek žije akoby nič. Má svoju prácu, zábavu, rodinu a on sa tam kdesi vnútri množí, až prepukne choroba a epidémia.

Ale nielen s ním. Väčšina našej činnosti má svoje vedľajšie produkty, ktoré si často ani neuvedomujeme či o ktorých uvažujeme veľmi málo. Napríklad jazda autom. Dôležité je, že ideme, dôjdeme do práce či domov. Zaujímá nás i to, za akú cenu jazdíme, čo stojí benzín či nafta. Ale málo myslíme na to, čo ide z nášho výfuku do vzduchu, ktorý dýchame. Nie ako jeho obohatenie, ale znehodnotenie.

Som rád, že šporák sa dal vymiesť a môžem spokojne kúriť. Dúfam, že aj Covid 19 sa nám nakoniec podarí poraziť. S tým autom to však vyriešiť neviem. Ako ani množstvo iných vecí, pri ktorých som často nevedome znehodnotil život ľudí okolo mňa alebo celkovo na Zemi. Na jednej strane ma to mrzí, na druhej provokuje, aby som veci nenechal len tak.

Pomýlená jablň (30. 3. 2020)

Tento mesiac mi profesionálny záhradník, ošetrovateľ, teda strihač stromov, krásne orezal niekoľko jabloní a hrušiek. Niektoré som už pár rokov orezával sám, študujúci internet a radiac sa so skúsenejšími chlapmi. Ale nebolo to celkom ono. Najmä ma mrzela jablň, ktorej som sa vlni na jar venoval dva dni. Riadne som ju presvetlil, odstránil všetko choré a skrátil množstvo konárov. Miesto úrody sa na nej však objavilo obrovské množstvo vertikálne rastúcich konárikov, tzv. vlkov.

Diskusia ukázala, že som to s tým rezaním asi prehnal. Jablň z veľkej straty pravdepodobne dostala šok a chcúcu prežiť, investovala do rastových konárov. Proste nepochopila, čo som jej tým jarným rezom chcel povedať. Presnejšie, povedal som jej niečo úplne iné, než čo som chcel. Problém nebol v nej, ale vo mne. Pomýlil som ju. Ved' ona reaguje podľa prírodných zákonitostí. Ak ich ja dobre nepoznám alebo neaplikujem, zbytočne čakám dobrú reakciu. Podobne to je často aj v medziľudských vzťahoch, v našej vzájomnej komunikácii. Nie vždy sa nám podarí povedať presne to, čo myslíme a často ten druhý vôbec nechápe veci tak, ako sme ich my mysleli. A potom reaguje úplne inak, ako sme chceli. Problém však nemusí byť v ňom.

„Ježišu, ty sa postaraj!“

Dolindo Ruotolo

„Najdôležitejšou vecou bola pre pátra Dolinda odovzdanosť do Božej vôle,“ hovorí jedna z rehoľných sestier - františkánok, ktoré sa dnes starajú o vydávanie jeho diela. Najskôr dostalo imprimatur. No už o pár rokov bolo zapísané na Index zakázaných kníh. „Ježišu, ty sa postaraj,“ opakoval i teraz podobne ako pri všetkých nepochopiteľných situáciách, ktoré sa v jeho živote odohrali.

„Nazvali ma Dolindo, čo znamená utrpenie“ - tak pomenoval svoju autobiografiu taliansky kňaz Dolindo Ruotolo. Začal ju písať na príkaz spovedníka, ktorý poznal Dolinda ako človeka priťahujúceho všetky možné utrpenia, no zároveň i ako človeka otvoreného Božej milosti; človeka, ktorý ich dokázal nielen „prežiť“, ale i v úplnosti prijať.

Ťažké detstvo

Všetko sa to začalo už v rodine, do ktorej sa Dolindo Ruotolo narodil 6. októbra 1882. Z jeho otca, navonok zbožného človeka, sa časom vyklúľ tyran. Svojim deťom nedával dostatok jedla ani primerané oblečenie a často ich bil. Dokonca im ani nedovolil chodiť do školy - vzdelávanie povolil iba dvom najstarším a ostatní sa museli učiť iba od nich.

Keď sa Dolindova matka svojmu tyran-skému manželovi napokon vzoprela a odišla od neho, Dolindo mal už 14 rokov. Začal potom chodiť do školy, ktorú viedli vincentíni, ale učenie mu nešlo. Až keď ho premkla túžba po kňazstve, dostal špeciálnu milosť - v predmetoch, ktoré si toto povolanie vyžadovalo, začal vynikať.

Prvé vyšetrovanie

Za kňaza bol Dolindo Ruotolo vysvätený v roku 1905. Od začiatku bol veľmi horlivý. Veľa sa modlil a veriacim slúžil

zo všetkým svojich síl. Zakrátko ho však nepochopiteľne začal napádať jeho spolubrat a duchovný vodca páter Volpe. Zakázal mu kázať na duchovných cvičeniach, ktoré spolu viedli, nútil ho robiť ponížujúce práce. Páter Dolindo poslúchal, trpel a mlčal. Vo svojej autobiografii dokonca napísal: „Som mu vďačný za dobrý štart v živote podľa Božej vôle.“ A to i napriek tomu, že kvôli to-muto kňazovi sa čoskoro dostal do oveľa väčších problémov.

Bolo to v roku 1907, keď páter Volpe požiada pátra Dolinda o vyslovenie úsudku o jednej údajnej vizionárke. Páter Dolindo sa jej prípadom začal zaoberať. To, čo hovorila, síce neschvaľoval, ale zároveň konštatoval, že z tej ženy nejde žiadne zlo. Netrvalo to dlho a bol predvolaný pred Inkvizíciu a obvinený z herezy. Bolo mu zakázané vykonávať kňazskú činnosť. Po psychiatrických vyšetreniach, ktoré preukázali, že je psychicky zdravý, ho poslali späť domov. Tu sa zas doňho pustila rodina - zavolali exorcistu, aby vrazil z pátra Dolinda vyhnal diabla. On to všetko pokorne znášal.

Mystické zážitky

V roku 1910 Rím zákaz slúžiť sväte omše pátrovi Dolindovi odvolal. Už predtým však tento kňaz začal mať videnia anjelov a 25. marca 1909 prišiel za ním sám Ježiš. Od tohto dňa prijímal odkazy for-

mou vnútorných lokúcií - akýchsi vnuknutí, v ktorých vnímal, čo mu Ježiš hovorí a jeho slová zapisoval. Ľuďom začal rozdávať imagnetty - obrázky s textami určenými od Ježiša priamo pre nich. Mal dar rozlišovania i bilokácie, na jeho príhovor sa diali uzdravenia.

V roku 1917 začal okolo seba zhromažďovať skupinu duchovných dcér, ktoré mu pomáhali v jeho službe. A práve spomedzi nich vyšiel podnet na ďalšie vyšetrovanie Inkvizíciou. Dve z nich totiž zavolali na pátrove prednášky augustiniána Domenica Fenocchia a dali mu aj svoje zápisky. Ten pátra Dolinda pred Inkvizíciou obvinil, že hlása bludy.

V nedeľu 15. septembra 1918 kázal páter Dolindo na svätej omši. Zrazu sa v polovici vety zasekol, vrátil sa k oltáru a svätú omšu doslúžil bez dokončenia homílie. Ľudia sa tomu čudovali, ale o niekoľko dní prišiel list, ktorý všetko vysvetlil. Pápež zakázal pátrovi Dolindovi kázať. List podpísal v Ríme presne v tom istom okamihu, keď páter Dolindo, vždy poslušný Cirkvi, v Neapole zmĺkol uprostred vety.

Prerušiť reťaz zla

A začalo sa nové vypočúvanie. Záver bol jednoznačný - páter Dolindo nie je blázon a nerobí nič zlé, ale hlása nebezpečné novinky a to treba zastaviť. Páter Dolindo bol opäť suspendovaný.

Aká bola jeho reakcia? Proti Cirkvi nepovedal ani len jedno krivé slovo. Navštívil jedného zo svojich udavačov, pátra Fenocchia, a odpustil mu. To isté spravil aj so svojimi duchovnými dcérami. Navštívil ich, klakol si pred nimi a poprosil ich o odpustenie. Vedel, že to je jediný spôsob, ako navrátiť pokoj do svojho i do ich srdca; jediný spôsob, ako prerušiť reťaz nenávisti a vrátiť do vzťahov dobro a nádej.

Dolindo Ruotolo bol rehabilitovaný až v roku 1937. Ale ani po verejnom očistení jeho mena nenasledovali ľahké časy. Druhá svetová vojna, výbuch sopky Vezuv... Stále viac ľudí potrebovalo povzbudenie, uzdravenie, pomoc, útechu. Páter Dolindo im bol nablízku v každej možnej chvíli.

Posledné roky života

V roku 1960 dostal páter Dolindo porážku a zostal ochrnutý na pol tela. Pohyboval sa už len veľmi ťažko, napriek tomu neúnavne putoval ulicami Neapola a pomáhal, kde sa dalo. Zomrel 19. novembra 1970 v povesi svätosti.

Počas celého svojho života nepovedal a ani nikomu nedovolil voči Cirkvi povedať krivé slovo. „Láska, ktorú som k nej mal, pod vplyvom neúspechov namiesto toho, aby slabla, narastala,“ napísal v jednom zo svojich listov.

Proces jeho beatifikácie bol v roku 1997 z verejnosti neznámych dôvodov pozastavený. Novéna odovzdanosti, ktorú mu Ježiš zjavil v roku 1940, je však v súčasnosti vďaka jej jednoduchosti a zároveň duchovnej hĺbke jednou z najobľúbenejších modlitieb.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Joanna Bątkiewiczová-Brožeková: Ježišu, ty sa postaraj
Foto: dolindo.info

Farská kronika

od 1. marca do 24. marca 2020

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Tomáš Šiatinský

Agáta Rapčanová

Zuzana Tomášiková

Tereza Hriňová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Ľudmila Lukačová, 69 r.

Anna Bányiová, 56 r.

Marian Deriz, 77 r.

Marcel Mišenka, 47 r.

Margita Karaková, 76 r.

Margita Majerská, 95 r.

Zdenka Huliaková, 82 r.

Ružena Zorvanová, 84 r.

Modlitba duchovného sv. prijímania

Môj Ježišu, verím, že si v Najsvätejšej oltárnej sviatosti skutočne prítomný. Kláním sa Ti a milujem Ťa nadovšetko. Z lásky k Tebe ľutujem všetky svoje hriechy. Sľubujem, že sa budem vyhýbať každej hriešnej príležitosti. Moja duša túži po Tebe, ale keďže Ťa teraz sviatostne nemôžem prijať, prid' aspoň duchovne so svojou milosťou do môjho srdca. Daj, aby som vždy žil v Tvojej milosti a tak plnil Tvoju vôľu. Ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

(sv. Alfonz z Ligouri)

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98

Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej

Periodicita: mesačná

Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671

Cena výtlačku: 0,40 €

ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Dominik
Kučera, Jozef Durkot, Elena Blašková,
Elena Cagáňová, Anna Gálová, Berna-
detta Juríčková, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Dagmara Pavlove,
Mária Pytlová, Mária Suríková,
Katarína Šímkovičová, Eva Trepáčová,
Miroslav Turanský

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01,

web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1, 5, 35 - Mária Melicherčíková

str. 2 - archív piaristov, redakcie, fcb

str. 36 - Silvia Kobelová

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu

a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Kostoly bez veriáích počas pandémie koronavírusu, marec 2020

Zasvätenie sveta Božiemu Milosrdenstvu

Bože, milosrdný Otče,
ktorý si zjavil svoju lásku
vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi
a vylial si ju na nás
v Duchu Svätom Tešiteľovi,
zverujeme Ti dnes osud sveta
i každého človeka.
Skoľ sa k nám hriešnym,
vylieč našu slabosť,
premôž každé zlo,
dovoľ, aby všetci obyvatelia zeme
zakúsili Tvoje milosrdenstvo,
aby v Tebe, trojjediný Bože,
vždy nachádzali prameň nádeje.
Večný Otče,
pre bolestné umučenie
a zmŕtvychvstanie Tvojho Syna,
maj milosrdenstvo s nami
i s celým svetom!
Amen.

